
Astrologie.cz - Slovník pojmů

Archiv obsahu webu www.astrologie.cz/slovník/slovník.htm,
převedený do čitelné PDF podoby.

176 hesel

s laskavou pomocí Ljuby Axmannové

Abecední přehled

A - afelium, aktualizace potenciálu nativity, Aldebaran, antiscie, apex, aplikace, apogeum, ascendent, aspekt, aspekty základní, astrokartografie, astrologie, ayanamsha, azimut
B - bod duchovní, bod štěstí
C - čas efemeridový, čas místní, čas světový, časová pásma, Černá Luna - Lilith, Chiron, coalescent chart/harmonický horoskop, composite chart/složený horoskop, cykly
D - decil/Kepler, deklinace, délka, den hvězdný, den sluneční, den střední sluneční, descendent, direkce primární, direktní/přímý pohyb, dispozitor, diurnál progresivní, diurnály (jednodenní horoskopy), domy, domy - dřívější názvy, domy - zákl. charakteristiky, domy hlavní, domy koncové, domy následné, domy podle živlů, drakonická perioda
E - efemeridy, ekliptika, elevovaná planeta, exaltace/povýšení
G - galaktický (hvězdný) zodiak
H - halbsumy, hemisféry, hexagram, hrot domu, hvězdy a dvojhvězdy
I - immum coeli, imum coeli, ingresy
J - jarní bod a rovnodennost, juliánská perioda/juliánský den, Jupiter
K - kalendář, konjunkce, kritický stupeň, Kryologie, kvadranty, kvadratura, kvadruplicita (znamení), kvintil
L - letní slunovrat a obratník Raka, libra, Luna, Luna v různých periodách, Lunární uzly (Dračí hlava/ocas)
M - Mars, medium coeli, Merkur
N - nadir, následná planeta, natal quotidian, nativita, Neptun, Nostradamus, Nov, novil, nutace
O - ohnivá znamení, oktil/semikvadratura, opozice, orbis
P - padající planeta, paralela/kontraparalela, parciální revoluce, part of fortune, perigeum, perihelium, perioda anomalistická, pevná/fixní znamení, planeta a dispozitor, planetární hodiny, planety, platónský rok, Pluto, podzimní rovnodennost, prakvality, precese, primární horoskop, přímka apsid, profekce, progrese, proměnlivá/variabilní znamení
R - recepcie, rektascenze, rektifikace, relative chart/vztažný horoskop, retrogradní/zpětný pohyb, rev. dvou tranzitujících planet, revoluce, rovnoběžky, rovnodennost
S - Saturn, sekundární horoskop, semisextil a kvinkunx, septil, septilové konfigurace, sextil, siderická perioda, signifikátor/promittor, síla planet, šířka, skrytý živel, skupinová synastrie, Slunce, solár quotidian, soli-lunární revoluce, souřadnicové systémy, spoluvládci domu, stupně a minuty, světový čas, synastrie, synodická perioda
T - terciární horoskop, transformační bod, transolár quotidian, transrevoluce, tranzit Slunce, tranzity, trigon, trinus/trigon, triplicita, tropická perioda, tropický zodiak, Trutina Hermetis
U - úhelná planeta, undecil, Uran
V - Venuše, vertex/antivertex, vládce dne, vládci, vodní znamení, vzdušná znamení
W - White moon - Bílá Luna (Selené)
Z - základní/kardinální znamení, zatmění, zatmění Měsíce, zatmění Slunce, Země, zeměpisná délka a šířka, zemská znamení, zenit, zenitová vzdálenost, zimní slunovrat, živly, zodiak siderický, zvěrokruh

A

afelium

Afelium je bod oběžné dráhy planety, v němž je planeta v maximální vzdálenosti od Slunce.

aktualizace potenciálu nativity

Potenciál nativity aktualizujeme třemi hlavními metodami. Metodou čistě SYMBOLICKOU, kterou známe v našem prostředí jako DIREKCE nebo PROGRES, kdy jeden malý časový úsek v životě (např. jeden den po narození odpovídá jednomu roku po narození) nebo metodou opřenou o AKTUÁLNÍ stav planet a prvků v REÁLNÉM ČASE (metoda známá jako TRANZITY) a nebo metodou, která obě předchozí spojuje, kdy pozice planet a prvků v reálném čase symbolizuje delší následující období (různé druhy ročních - solárních a měsíčních - lunárních REVOLUCÍ nebo CYKLICKÝCH horoskopů).

Aldebaran

Stálice, v astronomii hvězda první velikosti v souhvězdí Býka. Poloha k 1.1.2000 v tropickém zodiaku 5st.57min. v Blížencích. Pro siderický zodiak 11.st.13min. Býka.

Tradiční interpretace:

Odvaha, výmluvnost, popularita, veřejné i vojenské pocty, dobrá inteligence, vytrvalost, stálost, moc, blahobyt, dobré netrvá věčně, nebezpečí násilí a nemoci, divokost.

antiscie

Zobrazení antiscii, to je hledání různých symetrií převrácením horoskopu podle určité osy. Tyto symetrie můžeme hledat v domech základního horoskopu, nebo v domech přepočtených podle nového Media Coeli.

apex

planeta, která je vrcholem planetární konfigurace - druhé planety se k ní vztahují

aplikace

Sílu a slabost planety zkoumáme také podle její aspektace. Blíží-li se planeta k místu, na němž by nastal přesný aspekt, říkáme, že je v aplikaci. Pohybuje-li se planeta rychleji, než je její rychlost průměrná, je její hodnota posílena, pohybuje-li se pomaleji, je její hodnota snížena. Velmi silně působí, stojí-li jistou dobu na stejném stupni zvěrokruhu.

apogeum

Apogeum je bod oběžné dráhy Luny, v němž je Luna v maximální vzdálenosti od Země.

ascendent

Ascendent je místo na východě, kde se ekliptika protíná s obzorem a kde ráno vychází Slunce (je analogií rána, jara, dětství).

aspekt

1.

Význam prvků horoskopu je ovlivňován i jejich vzájemnými vztahy a vzdálenostmi mezi nimi. Tuto vzdálenost měříme v úhlových stupních a nazýváme ji aspekt. Kruh má 360° a tak je teoreticky možných 360 i více aspektů. V praxi se však používají pouze některé, které získáme tak, že kruh dělíme různými čísly na příslušné díly. Tak dostaneme základní vzdálenosti - aspekty nebo jiným názvem harmonické řady.

2.

konjunkce

aspekty základní

konjunkce (východiska), opozice (vjem), trigon (myšlenka), kvadratura (čin), sextil (produkt)

astrokartografie

Rozvinutím horoskopu na mapě světa, promítnutím hlavních os a prvků horoskopu, získáme přehled o místech s nabídkou optimálního rozvoje potenciálu částí nativity. Zpětně je astrokartografie názornou pomůckou k pochopení souvislostí mezi událostí a prostředím.

astrologie

Protože se astrologie opírá o astronomické údaje, i ona pracuje s objektivním časem a jeho cykly. Ale astrologie není jen studiem studiem nebeských cyklů jako takových; je to METODA INTERPRETACE VÝZNAMU TĚCHTO CYKLŮ VZHLEDEM K MOŽNOSTI RŮSTU JEDNOTLIVCŮ. Jejím úkolem není jednoduše říkat, co se v určitém okamžiku objektivního času stane. Jejím hlavním cílem, má-li být věrna svému nejvyššímu a nejopravdovějšímu poslání v lidských věcech - je ukázat možnosti individuálního rozvoje, pro které jsou charakteristické významné body obratu v cyklu lidského života. Nemá - nebo neměla by mít - nic společného s tím, co diktuje společný, kosmický osud; namísto toho musí zkoumat příležitosti, které se z neúprosné a pevně dané matrice objektivního času pro jednotlivce mohou vynořit, a tyto příležitosti transformovat do tvůrčí svobody subjektivní doby trvání.

(Dane Rudhyar/Lunační cyklus)

ayanamsha

Poloha 0° Berana siderického zodiaku je opravována o tzv. AY (Ayanamsha) k zadanému datu a času, která zohledňuje pohyb VP. Dá se říct, že v siderickém zodiaku se úseky ekliptiky - znamení - přibližně kryjí se souhvězdími.

azimut

Azimut je úhel mezi jižním částí místního poledníku a poledníkem, který protíná hvězdu. Azimutální úhel měříme v astronomii ve stupních od 0° do -180° směrem východním a od 0° do 180° směrem západním.

B

bod duchovní

1.

Pokud lunární fázi od Ascendentu odečteme, získáme Bod duchovní (Pars Spiriti), který nám ukazuje způsob, jakým můžeme dosáhnout duchovního úspěchu.

2.

Bod duchovní je místem, kde navazujeme na tradice, vyjadřuje naše postoje k minulosti.

bod štěstí

Citlivé body jsou arabského původu. Existuje jich několik desítek, ale jen jeden je užíván téměř všeobecně. Je to Bod štěstí (Pars Fortunae), který symbolizuje hmotné štěstí a jedincův společenský úspěch.

Vypočítáme ho tak, že lunární fázi přičteme k Ascendentu, přičemž lunární fáze je vzdálenost Luny od Slunce. Při novoluní je tato vzdálenost 0°, při první čtvrti 90°, při úplňku 180°, za třetí čtvrti 270°.

C

čas efemeridový

Efemeridový čas ET, jako důsledek nepravidelného otáčení Země, vypočítáme přičtením časové difference k UT/GMT.

Časová difference delta T = rozdíl mezi délkou vteřiny na počátku století a současnou délkou vteřiny, počítáno v UT/GMT. Rozdíly jsou stanovovány empiricky, tj. zpětně pro každý rok nebo dopředu - aproximací.

čas místní

Místní čas je tentýž jako dekretní jen ve městech, která přesně leží na příslušném poledníku země. Jinak musíme brát v úvahu zeměpisnou délku místa narození. Jeho rozdíl k času světovému (UT) se rovná zeměpisné délce místa, která se k UT na východ od příslušného poledníku přičítá, na západ odečítá. Místní čas platil u nás do 1.října 1891.

čas světový

Světový čas (UT, SČ, GMT) byl zaveden r. 1925 Mezinárodní Astronomickou Unií. Je to střední sluneční čas greenwichského (nultého) poledníku. (Od 1.1.1925 byl měřen od půlnoci; před tím v astronomii začínal den v poledne.)

časová pásma

Do našeho století žila každá země podle svého místního času. Nevhodnost tohoto systému nakonec vedla k jeho opuštění a k přijetí mezinárodní dohody, která dělí svět na 24 částí - časových pásem. Rozkládají se od $7\frac{1}{2}^{\circ}$ do $7\frac{1}{2}^{\circ}$ po obou stranách poledníku.

Příklad: Greenwichský čas se týká zemí, které se rozkládají do $7\frac{1}{2}^{\circ}$ východní nebo západní délky od Greenwichského poledníku, s výjimkami například pro letní čas.

Černá Luna - Lilith

Specifickým citlivým bodem je Černá Luna nazývaná též Lilith. Je to fiktivní bod na oběžné dráze Měsíce kolem Země; přesně jde o druhé ohnisko měsíční dráhy (první ohnisko je Země), které se nachází přibližně v měsíčním apogeu. Tento bod není stálý, posunuje se asi o 40° ročně.

V mytologii žila Lilith v zahradě Eden, ještě než se objevil Adam; stvořila jeho ducha a byla mu rovna. Vzbouřila se proti spojení Adama a Evy a opustila zemský ráj; předtím se však spářila s hadem, pokud se sama neproměnila v tohoto plaza, aby hrála úlohu pokušeelského ďábla.

Chiron

Číslo planety: 2060 (95p/Chiron), doba rotace: 5,9 hod, velikost: 180 km, doba oběhu: 50,7 let

Objevena 18.10.1977.

V astrologii spojována s archetypem Kentaura, s léčitelstvím.

coalescent chart/harmonický horoskop

Harmonický horoskop - coalescent chart (neboli horoskop splnutí, koaliční horoskop) se počítá harmonickými násobky odvozenými ze vztahů obou radixů. Splývající horoskop je horoskop ryze symbolický a nelze k němu použít žádnou predikční techniku.

composite chart/složený horoskop

Composite chart (neboli složený, součtový, kompozitní horoskop) se počítá z polovičních vzdáleností, halbsum stejných prvků v nativitách dvou lidí. Složený horoskop je horoskop ryze symbolický a nelze k němu použít žádnou predikční techniku.

cykly

Tranzitní cyklus, strukturovaný vztahem pohybující se planety zejména vůči její vlastní pozici v nativitě, je vztahem GENERICKÝM (Alexander Ruperti) - společným všem příslušníkům lidského rodu. Krize, které tyto cykly popisují, jsou společné všem lidem, protože všichni postupně procházejí stejným věkem. Tyto cykly se vztahují na všechny planety po Urana včetně, neboť je teoreticky možné prožít celý Uranův 84 letý cyklus. Generické cykly nenaznačují vnější události, ale spíš etapy vnitřního procesu růstu, vývoje a úpadku, podle povahy planety.

INDIVIDUÁLNÍ CYKLUS se vztahuje k průchodu planety kvadranty a domy. Individuální cyklus planet od Luny a Slunce po Saturna začíná v okamžiku, kdy planeta prochází ascendentem a ocitá se v prvním domu, u planet Urana, Neptuna a Pluta individuální cyklus začíná průchodem první hlavní osy horoskopu IC, DS, MC, AS, tedy když dosáhnou poprvé rohového, aktivního domu.

D

decil/Kepler

DECIL ($360/10 = 36^\circ$ / konv. 324°) a jeho násobek TRIDECIL (108° / konv. 252° , orbis $\pm 2^\circ$), známý spíše jako KEPLER. Je charakterizován desítkou, symbolem dokonalého cyklického procesu, který začal jedničkou - konjunkcí. V HA značí nový tvůrčí impuls a přenesení nejvyšších hodnot z předchozího cyklu do nového, což je typické zejména pro konvergentní fázi aspektu 324.

(Turnovský)

deklinace

Deklinace je vzdálenost hvězdy od rovníku, měřená na kruhu vedeném oběma póly světového rovníku a hvězdou. Odpovídá pozemské zeměpisné šířce a je severní, je-li hvězda mezi severním pólem a rovníkem, nebo jižní, je-li mezi rovníkem a jižním pólem. Deklinaci měříme ve stupních, a to na sever od světového rovníku kladně a na jih záporně.

délka

Délka je vzdálenost hvězdy měřená od jarního bodu na ekliptice (proti směru hodinových ručiček otočených ciferníkem vzhůru). Udává se ve stupních od 0° do 360° .

den hvězdný

Den hvězdný je doba, která uplyne mezi dvěma vyvrcholeními (kulminacemi) stálice. Děje se tak vždy za 23 hodin 56 minut a 4 sekundy středního slunečního času, tj. za 24 hodin hvězdného času, ne tedy za 24 hodin, jak všeobecně uvažujeme. Tuto dobu tedy potřebuje zeměkoule k otočení kolem své osy vzhledem ke stálicím.

den sluneční

Den sluneční, neboli astrologický, je doba, která uplyne mezi dvěma vyvrcholeními (kulminacemi) Slunce. Trvá přibližně 24 hodin, někdy o něco více, někdy o něco méně.

den střední sluneční

Střední den sluneční slouží k vyrovnání rozdílů dnů slunečních. Je průměrem, o který se opírá den občanský, který trvá 24 hodin.

descendent

Descendent je místo na západě, kde se ekliptika protíná s obzorem a mizí pod ním. Jedná se o protilehlý bod Ascendentu (je analogií večera, podzimu, stáří).

direkce primární

Primární direkce jsou predikční a rektifikační technikou vyžadující dobré znalosti sférické geometrie. Tato metoda v sobě velmi důmyslným způsobem zahrnuje všechny tři souřadné systémy - obzorníkový, rovníkový i ekliptikální.

Základními pojmy jsou SIGNIFIKÁTOR a PROMISOR, určitá místa na nebeské sféře, která jsou pevně definovaná okamžikem narození a koordinací místa narození. Signifikátor určuje předmět události a může jím být prakticky každý prvek horoskopu. Promisor určuje typ události a může jím být opět každý prvek horoskopu; mimo to dále jeho aspekty, antiscie, halbsumy apod. Direkční oblouk mezi signifikátorem a promisorem v rektascenzi pak určuje časový interval od narození po událost.

Vlastní direkční oblouk je definován jako rozdíl rektascenzí průmětů signifikátoru a promisoru na danou rovnoběžku. Je-li rektascenze promisoru větší než rektascenze signifikátoru, jedná se o direktní primární direkci, v opačném případě o konverzní.

direktní/přímý pohyb

Přímý (direktní) pohyb planety nastává, pohybuje-li se planeta zvěrokruhem směrem od Berana k Býku.

dispozitor

vládce

diurnál progresivní

Diurnál progresivní (Progresivní SolárQuotidian) je jednodenní horoskop, který dělí rovnoměrně pro každý den nárůst rektascenze Media Coeli a rektascenzí Slunce mezi dvěma po sobě následujícími solárními revolucemi.

diurnály (jednodenní horoskopy)

Diurnální horoskopy nebo-li jednodenní horoskopy, či Quotidiany, slouží k zjištění astrologické situace jednoho dne. Nepočítají se v ekliptikální délce, ale v rektascenzi, na rovníku, jako denně se opakující vztah mezi Sluncem a RAMC.

domy

Spojnice Ascendentu s Descendentem představuje v dvojrozměrném zobrazení horizont, který dělí horoskop na dvě polokoule - hemisféry - horní a dolní, denní a noční. Spojnice Media Coeli s Immem Coeli představuje místní poledník, meridián, který dělí horoskop na hemisféru východní a západní. V astrologii se udržel zvyk starých map zakreslovat východ a tedy Ascendent na levé straně a západ - Descendent - na straně pravé.

Spojnice Ascendentu (AS) a Descendentu (DS), Media Coeli (MC) a Imum Coeli (IC) se nazývají hlavní osy horoskopu, který dělí na čtvrtiny - kvadranty, obdoby čtyř ročních dob.

Stejně jako roční doby, i kvadranty mají tři fáze. Dostáváme tak dvanáct na sebe navazujících polí, obdób znamení zvěrokruhu, dvanáct horizontálních, individuálních domů. Říká se jim také „zemské sektory“, zatímco znamení zvěrokruhu jsou „nebeské sektory“. Je to tedy dělení na dvanáct částí, které člení místní sféru od pólu k pólu jako pomeranč rozdělený na dílky. Z hlediska vlastního výpočtu domů se ustálilo několik metod nazývaných většinou po svých objevitelích. Jsou to domy např. Placidovy, Campanovy, Regiomontanovy, Kochovy, Porfyriovy a mnohé další. Program nabízí i domy topocentrické a ekvální.

Výpočet polohy domů se nazývá domifikace; je pro ni několik systémů. Některé z nich dělí sféru na dvanáct stejných pásem o 30° (v dvojrozměrném zobrazení pak logicky tato pásma nejsou stejně velká). Jiné berou v úvahu zeměpisnou šířku místa a rozdělují ji na nestejně domy, počínající Ascendentem. V šířce rovníku, tedy v tom místě zeměkoule, kde délka dnů a nocí je naprosto stejná, tomu odpovídají i domy, ale čím více se od něho vzdalují a blíží se k pólům, tím zřejmější je jejich rozdíl ve stupních. Obdobně jako o znameních zvěrokruhu můžeme říci o domech, že jsou vlastně osobním zodiakem každé události. Symbolicky 1. dům odpovídá 1. úseku ekliptiky neboli Beranovi, 2. dům Býku atd.

domy - dřívější názvy

Stejně jako znamení i domy měly kdysi vlastní názvy:

1. dům - ascendent
2. dům - anaphora
3. dům - thea
4. dům - hypocheum
5. dům - agathytichi
6. dům - kakithychi
7. dům - descendent
8. dům - epikataphora
9. dům - theos
10. dům - mesurania
11. dům - agathodaemon
12. dům - kakodaemon

domy - zákl. charakteristiky

1.

domy: prostory ke sbírání zkušeností a rozvoj

1. - 6. dům individuální rozvoj

7. - 12. dům rozvoj v rámci kolektivu

1. zkušenost cesty k sobě

2. zkušenost s materiálem

3. zkušenost s pohybem v blízkém prostředí

4. zkušenost se zajišťováním osobního bezpečí

5. zkušenost s tvorbou

6. zkušenost s tříbením a přípravou na setkání s ostatními jedinci v kolektivu

7. zkušenost setkání s ostatními lidmi

8. zkušenost splnutí s těmi s nimiž jsme se setkali v 7.

9. zkušenost s pohybem v dalekém a vysokém prostoru s velmi cizími lidmi s nimiž jsme nesplynuli v 8.

10. návrat z ciziny a převzetí společenské pozice na základě zkušeností 9.

11. na základě zkušeností 9. a 10. snaha o krok vpřed (kolektivní transformaci)

12. hodnocení zkušeností celého cyklu a příprava na přerození v 1. domě

(Turnovský)

2.

1. - JSEM, logika

2. - MÁM, poetika

3. - UMÍM (vím), rétorika

4. - VYCHÁZÍM/POCHÁZÍM, tradice, historie

5. - ŽIJÍ (planu), erotika

6. - PRACUJI (nebo jsem nemocen), hygiena, kritika

7. - SPOLUPRACUJI (nebo se přu), estetika

8. - PŘIJÍMÁM/VNÍMÁM, chirurgie (společnosti)

9. - VĚŘÍM (poznání), taktika

10. - CÍLÍM/SMĚŘUJI, strategie

11. - SDĚLUJI, politika

12. - PŘEMÁHÁM/PODLÉHÁM, etika

(Rastokin)

domy hlavní

Domy hlavní (základní), neboli rohové, mají počátek v hlavních osách horoskopu. 1. dům v Ascendentu, 4. dům v Immum Coeli, 7. dům v Descendentu a 10. dům v Mediu Coeli. Planety v nich obsažené, zejména ty, které leží v jejich první polovině, jsou považovány za velmi silné.

domy koncové

Domy koncové (proměnné), neboli padající, leží na konci kvadrantu a přiléhají k další ose horoskopu. Jsou to domy 3., 6., 9. a 12. Planety v jejich prvních dvou třetinách jsou považovány za velmi slabé, zatímco planety ve třetině přiléhající k další ose jsou stejně silné jako planety rohové.

domy následné

Domy následné (pevné) leží uprostřed kvadrantu. Jsou to domy 2., 5., 8. a 11. Planety zde postavené jsou považovány za středně silné.

domy podle živlů

Existuje také dělení domů podle živlové teorie. V takovém případě rozlišujeme:

domy ohnivé, domy života a energie, 1., 5. a 9.

domy zemské, domy hodnot a záměrů, 2., 6. a 10.

domy vzdušné, neboli domy vztahů, 3., 7. a 11.

domy vodní, závěrečné, 4., 8. a 12.

drakonická perioda

Drakonická perioda je doba mezi dvěma průchody tímtéž uzlem (výstupným nebo sestupným) dané planety nebo Luny.

E

efemeridy

1.

Efemeridy jsou astronomické tabulky uvádějící pozice planet (a v astrologii vybraných dalších prvků horoskopu). Jsou uváděny pro určitá období - den, měsíc, rok.

2.

Jsou parametry drahy družice, na jejichž základě je možné spočítat polohu a rychlost družice

ekliptika

1.

Ekliptika je zdánlivá dráha, po níž se z našeho pozemského hlediska pohybuje Slunce. Celou dráhu projde Slunce právě za jeden rok.

2.

Ekliptika se zemským rovníkem svírá úhel 23,5st. To umožňuje život na Zemi - střídání ročních dob:

jaro - potencialita, klíčení, růst

léto - stabilita, vrchol růstu, zrání

podzim - objektivní výsledky, plody

zima - revize kapitálu, příprava semene na jaro

elevovaná planeta

Čím blíže je planeta Mediu Coeli, tím působí silněji. Astrologicky říkáme, že planeta bližší Mediu Coeli je elevovaná nad tou, která je dále od Media Coeli.

exaltace/povýšení

tradičně: zesílení astrologického účinku planety v určitém znamení zvěrokruhu, případně v některém jeho stupni...

Turnovský:

Exaltace se nevztahuje na celé znamení, ale pouze na určitý stupeň. Tradičně jsou udávány stupně exaltací takto:

Slunce 19°Berana

Luna 3°Býka

Merkur 15°Panny

Venuše 27°Ryb

Mars 28°Kozoroha

Jupiter 15°Raka

Saturn 21°Vah

Od Cyrila Fagana víme že se jedná o polohy významných astronomicko-astrologicko jevů ze svatého roku 786 před naším letopočtem, kdy se stěhoval chrám boha Nabu z Ninive do Kalchu. Z jeho propočtů pak vyplývá, že transpersonální planety by pak podle tehdejší polohy měly být v exaltaci:

Uran 9°Střelce

Neptun 19°Vodnáře

Pluto 18°Raka

Dračí hlava 1°Berana

Dračí ocas 1°Vah

Všechny poohy jsou ovšem siderickém zvěrokruhu, proto by měly exaltace v současnosti (cca 1944 - 2016) vypadat v tropickém (našem) zvěrokruhu následovně:

Slunce 13°Býka

Luna 27°Býka

Merkur 9°Vah

Venuše 23°Berana

Mars 22°Vodnáře

Jupiter 9°Lva

Saturn 15°Štíra

Uran 3°Kozoroha

Neptun 13°Ryb

Pluto 12°Lva

Dračí hlava 25°Berana

Dračí ocas 25°Vah

G

galaktický (hvězdný) zodiak

V galaktickém zodiaku (správně hvězdném zodiaku galaktického centra) je 0° Berana vzdálen 120° od délky galaktického centra (0° souhvězdí Střelce) v ekvinokciu roku 69 n.l. Tropický zodiak a zodiak galaktického centra se kryly o podzimní rovnodennosti roku 69 n.l.

H

halbsumy

Halbsumy, neboli midpunkty, jsou citlivé body, které leží na poloviční vzdálenosti na ekliptice mezi dvěma planetami. Tyto body nabývají na významu tehdy, prochází-li jimi v těsném orbisu 1° třetí planeta. Teorii halbsum převedla do praxe německá škola Reinholda Ebertina, v jehož knize *Kombination der Gestirneinflüsse* je uveden význam více než tisíce různých konjunkcí planet s midpunkty. Mají velký význam zejména pro lékařskou astrologii.

hemisféry

Obsazení hemisfér a kvadrantů větším počtem planet má v astrologii také svůj význam: Denní polovina naznačuje otevřenou, extrovertní osobnost se snahou po objektivitě, noční polovina osobnost introvertní, s láskou k soukromí, se subjektivním zaměřením, východní polovina projevuje velkou nezávislost s důrazem na svobodnou vůli a západní polovina bývá naopak příliš přizpůsobivá a závislá na ostatních lidech.

hexagram

hexagram - planetární konfigurace ve tvaru šestiúhelníku - šesticípé (Davidovy) hvězdy. Je prolutím živlových trigonů stejné polarity (oheň a vzduch nebo voda a země). Konfigurace propojuje vědomí (opozice), pochopení (triny) a produktivitu (sextily).

hrot domu

počátek domu

hvězdy a dvojhvězdy

Hvězdy jsou žhavé plynné koule podobné našemu Slunci, ale tak nesmírně vzdálené, že je vidíme velmi slabě jako pouhé body. (Barvy hvězd jsou různé, od bílé přes žlutou, oranžovou až do červené. Sirius je příkladem bílé hvězdy, Capella je žlutá, Aldebaran oranžový a Betelgeuse červená.)

Mnoho hvězd pozorovatelných na nebi jeví se tak blízko sebe, že je namístě domněnka o jejich fyzikální závislosti. U mnohých se skutečně ukázalo, že jsou na sebe vázány vzájemnou gravitací a obíhají kolem společného těžiště. Nazývají se fyzickými dvojhvězdami na rozdíl od dvojhvězd optických, které se jen blízko sebe promítají, ale ve skutečnosti spolu vůbec nesouvisí. Příkladem fyzické dvojhvězdy je Mizar ve Velkém vozu.

Zákrytové dvojhvězdy jsou takové, u kterých při vzájemném obíhání dochází k vzájemnému zakrývání, čímž se periodicky mění jasnost systému - pokud jde o dvojhvězdy, jejichž rovina dráhy prochází Zemí. Příkladem takové zákrytové proměnné je Algol.

Pro hvězdy (včetně Slunce a Luny) používá astrologie souborné názvy „planety“ a „stálice“.

immum coeli

Immun Coeli, neboli Hlubina nebe, je stupeň ekliptiky, který leží v dolní, podzemní části místního poledníku (pod našima nohama) a kde Slunce leží o pravé půlnoci. Je to bod protilehlý Středu nebe (je analogií půlnoci, zimy, smrti).

imum coeli

Popis nezadán.

ingresy

Ingresy se počítají pro okamžik, kdy se jakákoliv planeta, Medium Coeli, Ascendent, Vertex, Černá Luna a Dračí hlava dostanou do námi určeného vztahu k počátku zvoleného zvěrokruhu.

jarní bod a rovnodennost

Z hlediska severní polokoule a tropického zodiaku začíná celý cyklus vždy 20. nebo 21. března, kdy Slunce dospěje do bodu, kde se ekliptika a rovník protínají. Tomuto místu říkáme jarní bod a okamžiku jarní rovnodennost. Den a noc jsou na obou polokoulích stejně dlouhé, na polokouli severní začíná jaro. Slunce vstupuje do znamení Berana (0 stupňů ekliptiky). Slunce pak dál stoupá na sever a přibližně po třiceti dnech dosáhne znamení Býka. Za další měsíc vstoupí Slunce do znamení Blíženců. Beran, Býk a Blíženci jsou tedy jarní znamení.

juliánská perioda/juliánský den

V řadě případů potřebujeme znát, kolik dnů uplynulo od určité události, anebo interval mezi dvěma událostmi. Josef Scaliger (15. století) zavedl tzv. juliánskou periodu a nazval ji podle svého otce Julia. Počátek položil do okamžiku ve 12 hodin (UT) 1. ledna -4712, tj. 1. ledna 4713 př.n.l., kdy začínají všechny kalendářové cykly, a počítá nepřetržitě dny tak, jak jsou za sebou bez dělení na roky. Proto se počítání podle juliánské periody rozsáhle uplatnilo v astronomických a chronologických výpočtech. V astronomii se juliánské periody používá při zkoumání různých periodických jevů. Počítáme-li letopočet podle juliánských dnů, můžeme dobu jakéhokoli astronomického jevu vyjádřit jistým číslem představujícím neměnnou jednotku - střední sluneční dny. To také umožňuje přesně určit časový interval mezi dvěma událostmi, například mezi dvěma maximy nebo minimy jasnosti proměnné hvězdy. Tyto dny juliánského období (juliánské dny) se označují zkratkou JD.

Jupiter

1.

JUPITER je typicky společenská planeta. Je to postupná expanze jedince do společnosti. Tradičně bývá spojován s prosperitou, úspěchem a šťastnými okolnostmi. Je zobrazován jako muž středních let, který zastává významnou společenskou funkci finanční, filosofickou, náboženskou, vědeckou, učitelskou nebo právní. Je to archetyp učitele, na rozdíl od Merkura - žáka. V HA symbolizuje funkci, která nejen udržuje, ale i rozšiřuje martické impulsy, proces individuální asimilace společenského vědomí. Je to vize a rozšiřování vlastního vědomí stejně jako společenských nebo filosofických obzorů. Jeho retrogradita naznačuje společenský odstup nebo život zasvěcený službě vyššímu principu. Jupiter představuje na všech úrovních princip expanze a rozvoje, na biologické úrovni navíc přijímání potravy a výstřelky s tím spojené. Na společensko-kulturní úrovni je to organizovaná spolupráce a kolektivní civilizační aktivita. Na individuální úrovni je to způsob, jímž společenský status a skupinové zkušenosti přiměly jedince prosazovat svoji jedinečnost, hrdost, překonání strachu z individuálního nezdaru, anebo pýcha, touha po slávě a obdivu, bohatství, mesiášský komplex, paranoia. Na transpersonální úrovni je to nezbytná a nefalšovaná pokora a soucit s ostatními živými bytostmi, nebo naopak pocit nadřazenosti nad ostatními, kteří se tak vysoko nedostali.

(Turnovský)

2.

Jupiter je principem plnosti bytí, souhrnem všech sil, jež cílí k dokonalému prožití a ke spojení s vyššími úrovněmi jsouoouocna. Metafysicky je rozumem. Astrologicky symbolisuje štěstí, spravedlnost, duchovní, duševní i fyzická dobra. V horoskopu je ukazovatelem zdraví, radosti ze života, optimismu, bohatství, ušlechtilosti, ctnosti, oddanosti, humanity, moudrosti a lásky k pravdě. Při poškození naznačuje zlo plynoucí z zbytnělého dobra, licoměrnost, požitkářství, sebepřecenění, nadutost, zvrát všech dobrých jupiterských vlastností. Přesto však nikdy takoví lidé nejsou zcela špatní. Sprosté činy zůstávají jim vždy cizími.

(Kefer)

K

kalendář

Námi užívaný kalendář vychází z délky tropického roku, což je doba mezi dvěma průchody Slunce jarním bodem, která činí 365,2422 dnů.

Protože bylo nutné zvolit počet celých dnů pro kalendářní rok, bylo třeba současně dalšími pravidly zabezpečit, aby se dlouhodobě průměrná délka kalendářního roku co nejméně lišila od délky tropického roku.

Historie našeho kalendáře navazuje na staré římské kalendáře a hlavně na kalendář egyptské alexandrijské školy. Nevyrovnaný lunární kalendář Římanů nevyhovoval natolik, že Julius Caesar po pobytu v Egyptě povolal alexandrijského učence Sosigena, aby sestavil nový solární kalendář, který byl užíván od roku 45 př.n.l. Na návrh Marka Aurelia byl nový kalendář nazván juliánským na počest Gaia Julia Caesara.

Necelé století před zavedením juliánského kalendáře zjistil Hipparchos, že délka roku je o málo kratší než 365,25 dne. Sosigen vědomě malou opravu zanedbal a převzal číslo 365,25 za délku roku. Tři roky měly 365 dní, a čtvrtý (přestupný) 366 dní. Začátek roku, počítání let (letopočet), délka týdne, názvy měsíců apod. byly již záležitostí definice, dohody nebo tradic.

Juliánský rok je o 11 minut 14 sekund delší než tropický rok. Rozdíl 0,0078 dne naroste za 128 let na jeden den, za 1923 roky na 15 dní. Od koncilu v Nice z r. 325, tj. od zavedení juliánského kalendáře do křesťanského světa, vzrostla chyba do konce 16. století na deset dní. Reformou z roku 1582, nařízenou papežem Řehořem XIII. papežskou bulou „Inter gravissimas“, vydanou 24. února 1582, byl kalendář opraven o těchto deset dnů tak, aby rovnodennost připadla opět na 21. března (po 4. říjnu juliánského kalendáře následoval 15. říjen kalendáře gregoriánského) a aby se i délka gregoriánského roku přiblížila tropickému. Gregoriánský kalendář používáme dodnes.

Nadále se stala století (1600, 1700, atd.) přestupnými pouze tehdy, jestliže byl jejich letopočet beze zbytku dělitelný 400. Střední délka gregoriánského roku činí 365,242 500 dne. Gregoriánský rok je delší než tropický o 0,000 305 dne. Chyba tedy naroste na jeden den za 3 280 let.

U nás se Juliánský kalendář objevil koncem osmého století s první misionářskou činností. Avšak teprve po roce 863, kdy na Velké Moravě působila byzantská misie učených bratří Konstantina a Metoděje ze Soluně, se tento kalendář pevně ujal i u nás. Nový rok však nepřipadal na datum stanovené původně Caesarem, nýbrž shodně se starými tradicemi se slavil 25. prosince, tedy ve dnech zimního slunovratu. Tento zvyk dlouho udržovala dokonce i pražská arcibiskupská kancelář (do roku 1365), až si vysloužil název stilus Pragensis.

S výjimkou vlád Přemysla Otakara II. a Václava II., kdy rok oficiálně začínal 1. lednem, česká královská kancelář datovala nový rok ještě na začátku šestnáctého století 25. prosincem.

K opravě kalendáře navrhované papežem Řehořem XIII. mělo v českých zemích původně dojít k 4. říjnu 1582 jen s měsíčním zpožděním. Pražský arcibiskup Medek nařídil, aby se po 14. listopadu 1582 psalo 25. listopadu (podle juliánského kalendáře byla 25. 10. neděle), ale města se vzepřela. Rudolf II. se pak rozhodl mandátem z 3. prosince 1583 reformu nařídít.

Na území českého království byl kalendář opraven nejdříve v Lužici. K přijetí gregoriánského kalendáře přistoupili ve Zhořelci již 5. října 1583, v Budyšíně 12. ledna a v Žitavě 20. ledna 1584. Ve Slezsku přešli na nový kalendář 12. ledna 1584, na Moravě teprve v létě svolil sněm olomoucký, aby byl nový způsob nastolen od 4. října 1584. Toto časově různé přijetí gregoriánského kalendáře se pochopitelně netýká pouze českých, ale i jiných zemích.

konjunkce

1.

KONJUNKCE (0°, 360°, orbis $\pm 10^\circ$, ve vztahu Slunce a Luny to je novoluní s orbisem $\pm 12^\circ$) - okamžik, kdy se dvě či více planet, popřípadě prvků nalézají v jednom místě ekliptiky. Známe ji například jako novoluní. Tradičně znamená sjednocení a zesílení příslušných vlivů. Je charakterizována jedničkou. Je to bod, monáda, symbol jednoty, počátek všech čísel, věčný zdroj energie a života, kosmická svatba. V HA značí konec starého nebo počátek nového cyklu, okamžik sjednocení dvou nebo více funkcí představovaných planetami nebo body, které ji tvoří. Je to i nová myšlenka, nové poslání nebo završení poslání. Zajímavé ovšem je, že k tomu, aby si člověk v případě rozběžné konjunkce toto sjednocení uvědomil, musí uplynout určitá doba.
(Turnovský)

2.

Konjunkce znamená počátek nového cyklu jak v radixu, tak v tranzitech. Spojuje a rozlučuje, zda dobře i zle, závisí od ostatních aspektů, které konjunkce přijímá. Mezi Jupiterem, Venuší, Lunou a Sluncem je vždy (není-li jiných nehermonických aspektů) dobrá. Částečně dobrá je, tvoří-li ji Jupiter a Venuše s Martem, Saturnem, Uranem. Konjunkce Jupitera a Venuše s Neptunem a Plutonem závisí od mravní základny nositele horoskopu, kterou nutno nejdříve zjistit. Konjunkce mezi Saturnem a Martem je vždy zlá. Vliv konjunkce strhává na sebe ona planeta, která je v horoskopu mundánně silněji postavená. Konjunkce planety se Sluncem je celkem příznivá, neboť planeta posiluje svoji sílu silou Slunce.
(Kefer)

kriticky stupen

Kritické stupeně Zodiaku (zhruba odpovídají rozhraním arabských měsíčních domů):
0. st., 13. st., 26. st. v základních znameních (Beran, Rak, Váhy, Kozoroh)
9. st., 21. st. v pevných znameních (Býk, Lev, Štír, Vodnář)
4. st., 17. st. v pohyblivých znameních (Blíženci, Panna, Střelec, Ryby)

Kryologie

Kryologie = Věda o sněhu a ledu.

kvadranty

Kvadranty Ekliptiky, to jsou čtvrtiny zodiaku vymezené rovníkennostními a slunovratovými body.

Kvadranty horoskopu, to jsou čtyři části h., vymezené čtyřmi hlavními osami AS - ascendent, DS - descendent, MC - medium coeli, IC - immum coeli.

Významy podle Rudhyara:

ascendent - zimní slunovrat, 1.kvadrant - zima a intuice

immum coeli - jarní rovnodennost, 2.kvadrant - jaro a emoce

descendent - letní slunovrat, 3.kvadrant - léto a vnímání

medium coeli - podzimní rovnodennost, 4.kvadrant - podzim a myšlení

kvadratura

1.

KVADRATURA ($360/4 = 90^\circ$, orbis $\pm 6^\circ$) bývá tradičně považována za aspekt zhoubný, který působí těžkosti, nemoci, ba i smrt. Je charakterizována čtyřkou, symbolem hmotného světa. Známe ji jako čtyři živly, světové strany, roční doby. V HA značí očistnou krizi, tvůrčí napětí, hledání konkrétní formy, zhmotnění a konstrukci. Divergentní fáze (90°) odpovídá krizi v činnosti, konvergentní fáze (270°) krizi vědomí. (Turnovský)

2.

Kvadratura působí více na pláni hmotné, tedy na tělo, zdraví, majetek. Úinek kvadratury je nepříznivý a trvalý. Je to aspekt smrti, omezení zlých zvyků, naznačuje boj a překážky. Na poli duševním lze vliv kvadratury překonat. (Kefer)

kvadruplicita (znamení)

Ze zkušenosti víme, že roční doby, stejně jako všechno co podléhá změně, se nevyznačují stejnou intenzitou. V astrologii je tento zákon vyjádřen třemi kvalitami znamení, základní (kardinální), pevnou (fixní) a proměnlivou (mutuální), které se během roku v tomto pořadí čtyřikrát opakují. Proto se jim někdy říká kvadruplicita znamení.

kvintil

KVINTIL ($360/5 = 72^\circ$ / konvergentně 288°) a jeho násobek BIKVINTIL (144° / konvergentně 216° , orbis $\pm 3^\circ$) je tradičně považován za slabý aspekt a bývá spojován s uměleckým talentem. Je charakterizován pětkou, archetypem humanity a technologie. Je to pět smyslů, pět prstů ruky, pět údů těla: hlava, ruce a nohy. Jeho symbolem je pentagram, pěticípá hvězda, kterou lze nakreslit hrotem nahoru, a pak představuje člověka, ducha ovládajícího hmotu, nebo hrotem dolů, jako muří nohu, a pak jde o zvíře, satana, ducha ovládaného hmotou. Takto původně kreslili komunisté svoji hvězdu. Ještě na bolševických relikviích z dvacátých let ji můžete v této podobě nalézt. Je to ostatně také symbol využití, nebo zneužití techniky. V HA značí individualistický přístup k životu, tvůrčí aktivitu, schopnost vyjadřování. Divergentní fáze využívá znalostí a dovedností jedince k realizaci osobní vize, konvergentní pak usměřňuje jedincovy tvůrčí schopnosti k realizaci společenské nebo kolektivní potřeby. (Turnovský)

L

letní slunovrat a obratník Raka

21. nebo 22.června dosáhne Slunce své nejsevernější polohy, na mapách označované jako obratník Raka (90° ekliptiky). Na severní polokouli je den nejdelší a noc nejkratší, nadchází letní slunovrat, tedy začátek léta a Slunce vstupuje do znamení Raka. Slunce se obrací opět k jihu a po třiceti dnech dosáhne znamení Lva, den se krátí a za další měsíc vstoupí Slunce do znamení Panny. Rak, Lev a Panna jsou tedy znamení letní.

libra

Popis nezadán.

Luna

1.

LUNA obíhá kolem Země, a tím ji ochraňuje před vnějším nebezpečím. Odráží sluneční světlo a rozlévá ho do míst, kam by se nedostalo. Ztělesňuje princip odrazu, ochrany a výživy. Tradičně bývá spojována s city, reakcemi a instinkty, tělesnou schránkou člověka a s každodenními praktickými záležitostmi. Luna bývá zobrazována jako dospělá žena, manželka nebo matka. V HA symbolizuje biologické a psychické funkce, citové a instinktivní reakce, adaptaci, rozvoj a zrání. Její postavení naznačuje činnost, která může naplnit sluneční poslání. Její vztah ke Slunci, zvaný lunační cyklus, odpovídá ženskému menstruačnímu cyklu, a proto Luna ztělesňuje archetyp matky, ženskou receptivní energii, která se projevuje jako univerzální mateřská láska. Na biologické úrovni symbolizuje biologickou matku a do určité míry ji můžeme ztotožňovat s principem Jin. I na společensko-kulturní úrovni si uchovává symbol matky, která rozděluje energii a učí své děti přizpůsobovat se každodenní změně na pomoci v minulosti vyvinutých a zejména po ženské linii předávaných postojů. Na individuální úrovni symbolizuje kolektivní psychické síly, duši, princip Jin jako kolektivní doplněk individualizované solární vůli. Na transpersonální úrovni si víceméně ponechává tyto charakteristiky, ale může nabývat i nebezpečné podoby ženy pokušitelky, která svádí nepřipraveného, avšak po transcendenci dychtícího troufalce, do společensko-kulturní konformity, karmy, strhává ho do hlubin, místo aby ho přivedla na hlubinu, k podstatě. (Turnovský)

2.

Měsíc

Obecné údaje:

Průměr tělesa – 3476 km (0,273 průměru Země)

Hmotnost – $7,35 \times 10^{22}$ kg

Tihové zrychlení – $1,62 \text{ kg.m.s}^{-2}$

Úniková rychlost – 2,38 km.s

Střední vzdálenost od Země – 384 000 km

Apogeum – 406 730 km

Perigeum – 356 400 km

Oběžná doba – siderická (vůči hvězdám) – 27d 7h 43min 11,5s

– synodická (od novu k novu) – 29d 12h 44min 2,8s

– Anomalistický měsíc(od perigea k perigeu) – 27d 13h 18min 33,1s

– Drakonický měsíc(mezi průchody výstupným uzlem) – 27d 05h 05min 35,8s

Střední úhlová rychlost pohybu Měsíce po obloze – 33 minut za hodinu

Střední oběžná rychlost – 1,023 km/s

Perioda stáčení uzlové přímky – 18,61 roku

Střední úhlový průměr Měsíce na obloze – $31,05'$

Sklon dráhy – $5^\circ 8'$

Celková část viditelná ze Země – 59 %

Hvězdná velikost Měsíce v úplňku – minus 12,55 mag

Teplota na noční straně – minus 170 - 185 °C

Teplota na pólech – minus 220 - 230 °C

Teplota na denní straně – +135 °C

Luna v různých periodách

Jako příklad zde uvádíme tyto časy pro Lunu:

měsíc siderický trvá 27 dnů 7 hodin 43 minut 11,5 sekundy;

měsíc synodický trvá 29 dnů 13 hodin 18 minut 2,8 sekund;

měsíc tropický trvá 27 dnů 7 hodin 43 minut 4,5 sekund;

měsíc anomalistický trvá 27 dnů 13 hodin 18 minut 33,1 sekund;

měsíc drakonický trvá 27 dnů 5 hodin 5 minut 35,8 sekund.

Lunární uzly (Dračí hlava/ocas)

Lunární uzly jsou abstraktní body, v nichž se protíná oběžná dráha Luny s ekliptikou.

Pokud poblíž tohoto místa dojde k novoluní nebo úplňku, může dojít k zatmění Slunce (za novu - jsou-li v konjunkci Slunce, Luna a jeden z lunárních uzlů) nebo zatmění Měsíce (za úplňku - jsou-li v opozici Slunce a Luna a v konjunkci jeden z uzlů). Proto se tyto body nazývají Dračí hlava (severní, vzestupný uzel) a Dračí ocas (jižní, sestupný uzel). Drak symbolicky požíral Slunce, či Lunu, čímž působil zatmění. Oba body jsou k sobě v přesné opozici. Celým zvěrokruhem projdou za 18,6 roku retrográdním (zpětným) pohybem. Indové považují lunární uzly za takzvané stínové planety a nazývají je Rahu (Dračí hlava) a Ketu (Dračí ocas).

Obecně je třeba říci, že všechna nebeská tělesa, která neleží v rovině ekliptiky procházejí při svém pohybu touto rovinou ve svých vzestupných a sestupných neboli dračích uzlech. Vzestupný uzel má Jupiterské ladění, sestupný uzel Saturnské.

M

Mars

1.

MARS jako první planeta vně naší oběžné dráhy symbolizuje odstředivou sílu zkušenosti, která nás vede k naplnění našeho poslání, symbolizovaného Sluncem. Tradičně bývá spojován s energií, silou, vůlí, touhou, vášní, iniciativou, agresivitou a prosazováním se. Bývá zobrazován jako mladý muž, bojovník nebo sportovec. Je to archetyp muže, vůle a činu. V HA symbolizuje všechny formy aktivity zaměřené navenek, do společnosti, touhu být efektivní a úspěšný. Pokud je retrográdní, naznačuje nevědomou motivaci a tlak vyjadřovat se proti normálnímu životnímu zaměření. Mars představuje na biologické úrovni mužský princip, schopnost zmobilizovat síly k prosazení Venušiných záměrů, tedy k získání žádoucího, obohacujícího objektu, anebo ke zničení objektu nežádoucího a nepřátelského, popřípadě k útěku před ním. Na společensko-kulturní úrovni se k tomu přidává schopnost spolupracovat na prosazování kolektivního cíle. Na individuální úrovni je to snaha prosadit vlastní odlišnost objevenou Venuší, asertivitou rozbít normy a tradice, nebo se dát do služeb představiteli nějakého ideálu. Na transpersonální úrovni dodává jedinci odvahu vydat se na „Cestu“, stát se služebníkem transindividuálních galaktických, pleromatických sil.
(Turnovský)

2.

Mars je mužským, kladným, energickým principem v přírodě, ploditelem pozemských věcí, udržovací silou, jež buduje a vybudované odstraňuje, aby učinila místo bytostem novým. Metafysicky jest příčinou bytování. Astrologicky symbolisuje sílu, bojechtivost, moc, budující a ničící energii. V horoskopu je ukazatelem toouhy po životě, smyslnosti, podnikavosti, odvahy, vůle, činu, vítězství nad překážkami.
(Kefer)

medium coeli

Medium Coeli, neboli Střed nebe, je stupeň ekliptiky, který vrcholí nad našimi hlavami a kde se Slunce nachází v pravé poledne. Jde tedy o vrcholící bod světového rovníku (je analogií poledne, léta, středu života).

Merkur

1.

MERKUR je první planeta, která obíhá okolo Slunce. Z geocentrického pohledu se od něho nevzdálí více než 28°. Ztělesňuje mysl zaměstnanou vnímáním a komunikací. Tradičně je spojován s mentálními funkcemi a s myšlenkovými procesy, se schopností vnímat a komunikovat, s intelektem. Je zobrazován jako androgyn nebo hermafrodit, je symbolem mladých lidí, dětí, bratrů a sester, bratranců a sestřenic. Je to tedy archetyp dosud nerozvinuté, vyrovnané ženské a mužské síly. V HA symbolizuje počáteční fázi procesu diferenciací solární energie, energii elektrickou, mentální a nervovou, princip směny, sdružování a příbuznosti, archetyp dítěte. Je to intelekt, rozum, zvládnutí techniky a využití znalostí a schopností. Jeho význam je závislý také na tom, zda vychází před Sluncem (Prométeus), nebo po něm zapadá (Epiméteus). Pokud je Merkur retrográdní, může naznačovat roztržitou mysl staženou do sebe, často však v harmonickém souzvuku s myslí univerzální. Merkur představuje na biologické úrovni dítě, semeno budoucího možného řešení, díky němuž se Venuše stává Lunou a Mars Sluncem. Kromě toho odpovídá i snaze každého organismu koordinovat průběh vlastních organických procesů, jsou to nervové systémy lidského těla. Na společensko-kulturní úrovni symbolizuje mentální procesy lidské bytosti zakotvené ve společnosti. Na úrovni individuální asistuje vědomému řešení problémů vzniklých při individualizaci, je to schopnost racionalizovat. Na transpersonální úrovni ukazuje postavení Merkura a jeho vztahy na nejjistější způsob, jak transformovat zděděný a společensky podmíněný způsob myšlení v naprosto klidné vyrovnané, emocemi nezmítané vysokohorské jezero rtuti, jež by reflektovalo vztahy mezi kosmickými principy.

(Turnovský)

2.

Merkur je zprostředkovatelem života, energie, přijímá vlivy sil a ducha a vlévá je do tvarů bytosti. Metafysicky je účelností, prostředníkem mezi duchem a hmotou, podstatou a tvarem.

Astrologicky symbolizuje myšlení, rozum, pohyblivost a živost. Nemá vlastních sil, formuje jen cizí. Proto je zván androgynem a poslem bohů. V horoskopu značí intelektuelní kvality, zručnost, zdatnost, je symbolem mládí s veškerou jeho krásou a omyly, životní praxe, přizpůsobivosti a ostrovtipu.

(Kefer)

N

nadir

Nadir neboli podnožník je druhý průsečík této svislé přímky vedené místem pozorovatele a středem Země s nebeskou sférou.

následná planeta

Planeta je následná, stojí-li v domech 2., 5., 8., 11.

natal quotidian

natal quotidian (NQ) je jednodenní horoskop vycházející z nativity a počítaný každý den pro stejný vztah mezi rektascensí Slunce nativity a RAMC.

nativita

Horoskop zrození

Neptun

1.

NEPTUN je další transformční planeta, která byla objevena roku 1846. Pokračuje druhou fází transformačního cyklu. V tradičním pohledu znamená astrální pláň, senzitivitu, ale také chaos a proto je považován tradicionalisty za představitele plíživého zla. Je to postava mystika, vizionáře, umělce, zosobňuje archetyp Veliké Matky. V HA symbolizuje proces rozpouštění zastaralých forem a hodnot, které neunikly Uranovu zásahu, psychické funkce, které směřují k nastolení univerzálního systému hodnot a jednoty. Negativní projevy vedou k úniku do iracionality, beztvorosti. Jeho retrogradita naznačuje buď dosažení univerzální jednoty, nebo naopak sebezničení. Neptun na biologické úrovni bude asi těžko něco určitého znamenat, ale na společensko-kulturní úrovni představuje síly, které prosakují uranským zbořeníštím, rozpouští společenské představy, pověry a předsudky, vysává sílu tradičních hodnot. Mnohdy ale představuje i návrat k Velké Matce, přináší nebezpečí splynutí s kolektivním psychismem, obsednutí nějakým prastarým nebo exotickým postojem, konceptem. Na individuální úrovni působí neptunské symboly jako vize nebo utopie. Na transpersonální úrovni Neptun likviduje pompéznost a pýchu, jíž se t

2.

Neptun je principem vášní hmotných i duchovních tajemných nadsmyslných vlivů. Metafysicky je časem. Astrologicky symbolizuje vyšší duševní život, sklon k transcendentnu, podvědomí, talent, intuici, fantasii, zduchovnění, při poškození lest, omyl, podvod, zradu, myšlenkový chaos, výstřednost a mlhavost. Je považován za vyšší oktávu Venuše.

(Kefer)

Nostradamus

Nostradamus Michael, vlastním jménem Michel de Notre-Dame, 14.12.1503 - 2.7.1566; francouzský lékař, spisovatel a významný astrolog; autor věhlasných veršovaných Skutečných proroctví a věštek (Centurie) - jednoho z nejzáhadnějších děl celé astrologické literatury, jehož integrální text vyšel v Amsterodamu v roce 1668.

Nostradamovská bibliografie je dnes již bezbřehá.

(Špůrek - Enc. záp. astrologie)

Nov

Konjunkce Slunce a Luny. Ze spojení Slunce/dárce života a Luny/jeho nositelky a opatrovnice vychází staroNOVÁ LUNA a oživuje jednotlivé prostory a prvky horoskopu, přičemž samotný vztah obou světél prochází samostatným cyklem, se všemi jeho možnostmi a úskalími a naplněním.

novil

NOVIL ($360/9 = 40^\circ$ / konv. 320°) a jeho násobky BINOVL (80° / konv. 280°) a KVARTINOVL (160° / konv. 200° , orbis $\pm 2^\circ$). Tradičně se občas používá základní aspekt. Tato fáze je charakterizována devítkou, symbolem konečného stadia desetidílné realizace archetypu. Je to symbol znovuzrození nebo klíčení. Čtyřicet dní a nocí trvala příprava na iniciaci v mystériích, čtyřicet let putovali izraelští příslušníci posvátného kmenového společenství do zaslíbené země, čtyřicet dnů přšelo při potopě světa. V HA přivádí tento úhel jedince na práh nového vědomí, a to zejména v jeho konvergentní fázi 320° .

(Turnovský)

nutace

1.

Nutace je malé periodické kolísání v precesním pohybu zemské osy.

2.

precesní pohyb

O

ohnivá znamení

1.

Ohnivá znamení Beran, Lev a Střelec symbolizují energii, nadšení a optimismus, příliš zdůrazněná sobectví, aroganci a násilí, naopak neobsazená důležitými prvky apatie, lhostejnost a nedostatek sebedůvěry.

2.

Beran, to je jiskra ohně. Lvem oheň sálá. Oheň střelce je hřejivý.

oktil/semikvadratura

1.

OKTIL - SEMIKVADRATURA ($360/8 = 45^\circ$ / konv. 315°) a jeho násobek TRIOKTIL - SESKVIKVADRÁT (135° / konv. 225° , orbis $\pm 3^\circ$). V tradiční astrologii jsou tyto aspekty považovány za slabou kvadraturu. Tato fáze je charakterizována osmičkou, symbolem dynamické aktivity a individualismu oplývajícího vůlí. Známe osm směrů větrné růžice a osm hlavních fází Luny. V HA značí oktil nejintenzivnější součinnost dvou na sobě nezávislých funkcí, vrchol elektromagnetického pole, a trioktil vědomou potřebu činu nebo touhu po něm. V divergentní fázi přináší oktil vědomí vzájemné aktivity dvou funkcí (střed Býka, 2. domu) a trioktil potřebu vyjádřit se vědomě činností (střed Lva, 5. domu). Konvergentní fáze trioktilu přináší krizi ve vztahu mezi funkcemi, která směřuje k vnějšímu projevu ve společenské nebo mezilidské oblasti (střed Štíra, 8. domu), a oktil tvůrčí uvolnění způsobené vzájemnou výměnou energií mezi dvěma funkcemi (střed Vodnáře, 11. domu).

(Turnovský)

2.

Polokvadratura naznačuje přechodné zlo, přechodné překážky, první potíže života. Seskvikvadratura naznačuje první zkoušku charakteru.

(Kefer)

opozice

1.

OPOZICE ($360/2 = 180^\circ$, orbis $\pm 10^\circ$, ve vztahu Slunce a Luny to je úplněk s orbisem $\pm 12^\circ$) - okamžik, kdy jsou dvě planety v maximální vzdálenosti. Známe ji jako úplněk. Tradičně to byl velmi špatný aspekt, který působil tenzi, konflikt a rozpad. Opozice je charakterizována dvojkou, symbolem duality, pádu ducha do hmoty, procesu involuce. Je to linie rozdělující vše do dvou kontrastních sfér, udržovaných v rovnováze: subjekt - objekt, vnitřní - vnější, nahoře - dole, světlo - tma, muž - žena, já a ti druzí. V HA značí vyvrcholení jakéhokoliv cyklu, konfrontaci mezi subjektivním a objektivním vědomím, schopnost analýzy. Pokud se nám nepodaří obě komplementární složky integrovat, hrozí rozpad a konečný neúspěch, například ve vztahu mezi protilehlými znameními nebo domy, či planetami v nich.

(Turnovský)

2.

Opozice je velmi problematický aspekt, jenž vyžaduje znaného studia. Všeobecně řeeno, je velmi zlá, tvoří-li ji škůdci mezi sebou, aneb ozařují-li škůdci takto Slunce. Vždy nutno studovati sílu planet. Kupříkladu: Mars opozice Slunce. Je-li Mars silnější, pak opozice bude znamenati hrubost charakteru, ukvapenost a neklid a z toho osudové omyly. Je-li však Slunce silnější než Mars, nebude působení této opozice tak závadné. Opozice spojuje prvky; nutno rozlišit dle ostatních aspektů, zda toto spojení je dobré i zlé. Pro osoby kladné je opozice výhodnější, než pro osoby pasivní. Opozice přináší osudový vliv na změnu života, neekaná zklamání, nedostatek a nemravnost.

(Kefer)

orbis

Přesný aspekt je vytvořen v horoskopu jen zřídka kdy. Není-li přesný, uvažujeme tak zvaný orbis, to jest pásmo působnosti, v němž aspekt platí. Někteří astrologové užívají orbisu 15° , takže prvky horoskopu vždy nějaký aspekt tvoří. Ovšem je třeba pamatovat na to, že čím přesnější je aspekt, tím silnější je obvykle vliv.

P

padající planeta

Planeta je padající, stojí-li v domech 3., 6., 9. a 12.

paralela/kontraparalela

Kromě délkových aspektů se užívají i aspekty šířkové a deklinační: paralela (vlivem odpovídá konjunkci) vzniká, mají-li prvky horoskopu stejnou deklinaci nebo šířku; kontraparalela (vlivem odpovídá opozici) vzniká, mají-li prvky horoskopu vzájemně opačnou deklinaci nebo šířku.

parciální revoluce

Parciální revoluce umožňují počítat postupné fáze revolucí v krocích od 1° - 180°. Například u Slunce můžeme počítat jednodenní až půlroční horoskopy (decilia - desetidenní, kvartisoláry - čtvrtletní, enneady - čtyřicetidenní horoskopy atd.), podmínkou však je, že zvolený násobek úhlu parciální revoluce dává 360° s přesností 0,01°. Můžeme tedy zadat například úhel 12,857°, chceme-li spočítat např. parciální revoluce ve dvaceti osmi Lunárních stanicích. Předpokladem přitom je, že daná revoluční planeta je v radixu na 0° Berana, aby vyšly přesně polohy Lunárních stanic.

part of fortune

part of fortune = bod štěstí

perigeum

Perigeum je bod oběžné dráhy Luny, v němž je v minimální vzdálenosti od Země.

perihelium

Perihelium je bod oběžné dráhy planety, v němž je planeta v minimální vzdálenosti od Slunce.

perioda anomalistická

Anomalistická perioda je doba, která uplyne mezi dvěma průchody planety toutéž částí přímky Apsid. U Luny například průchod Apogeem.

pevná/fixní znamení

Pevná (fixní) znamení následují po znameních základních. Roční doba je v nich na vrcholu a jsou to znamení Býka, Lva, Štíra a Vodnáře. Symbolizují stálost, důmyslnost a magnetičnost a dostředivost.

planeta a dispozitor

Planeta, která není ve svém domicilním znamení má svého dispozitora, vládce příslušného znamení. Pokud se tyto funkce sbíhají u jedné planety, je považována za konečného, finálního dispozitora.

planetární hodiny

Planetární hodiny se počítají tak, že se doba od půlnoci do svítání rozdělí na šest stejných dílů, totéž od svítání do poledne, od poledne do Slunce západu a od západu do půlnoci. Pochopitelně denní planetární hodina pak v prosinci trvá např. 40', zatímco v červnu třeba 80' (viz Obrázek 4). Stejně jsou tyto časové úseky pouze v období kolem jarní či podzimní rovnodennosti. Tradice se v názoru na začátek liší, různé prameny udávají začátek tu se Slunce západem, tu se Slunce východem, tu o půlnoci.

planety

1.

Planety mohou být považovány za ztělesnění některých kosmických principů, nebo funkcí, které jsou obsaženy ve všem živém, co podléhá změnám.

Planety lze rozdělit do tří skupin. První skupinu tvoří Slunce, Luna, Merkur, Venuše a Mars, planety rychlé, považované za planety osobní. Další planety Jupiter a Saturn mají už delší cykly, a proto jsou považovány za planety společenské nebo generační. Těchto sedm klasických planet znalo lidstvo „odjakživa“, na této sedmici vybudovalo koherentní symbolickou soustavu, která dodnes přežívá třeba jen v počtu dní, který tvoří týden. V novověku byly objeveny další tři planety a velké množství malých planetek, z nichž některé používá i dnešní moderní astrologie. Uran, Neptun a Pluto, jako planety prostým okem neviditelné, jsou považovány za jakési transcendentní vyslance Galaxie v naší sluneční soustavě.

2.

Planety lze rozdělit na tři základní skupiny. První skupinu tvoří Světla a vnitřní planety, které rotují kolem Slunce uvnitř oběžné dráhy Země - tedy Merkur a Venuše. K nim se řadí i Mars, který obíhá vně zemské orbity. To jsou planety osobní. Další dvě planety, společenské, se nacházejí vně oběžné dráhy Země a Marsu, jsou to Jupiter se Saturnem. Zatím poslední tři planety, Uran, Neptun a Pluto, objevené v novověku, nazýváme transformační, transcendentní nebo transpersonální. Sedm klasických planet, od Slunce po Saturna, odpovídá spíše individuálnímu vědomí a tři planety moderní - Uran, Neptun a Pluto - se vztahují k vědomí univerzálnímu. Díky vlastnímu pohybu Země dochází často k zdánlivému zastavení (stacionaritě) nebo zpětnému pohybu (retrograditě) planet. I tyto jevy mají v astrologii význam. Retrogradní klasické planety od Merkura po Saturna působí spíš na individuálně nevědomé úrovni nebo jsou jejich funkce potlačeny. Retrogradní Uran, Neptun a Pluto pak způsobují transformaci kolektivního a individuálního nevědomí. Pokud je nějaká planeta stacionární, její funkce je zesílena, ale působí poněkud staticky.
(Turnovský)

platónský rok

Během let se poloha jarního bodu mění tak, že proběhne celou ekliptiku za 25 920 let. Za 72 let se posune o 1°. Tento pohyb se nazývá precese a časová doba platónský rok.

Pluto

1.

PLUTO je poslední planeta, objevená roku 1930. Před nějakou dobou se zjistilo, že se vlastně jedná o dvojplanetu Pluto a Charon. Pozoruhodná je jeho výstřední dráha, která se dostává dovnitř dráhy Neptunovy, což je právě aktuální situace. V tradiční astrologii je spojován s nutkavými činy nebo nátlakovými akcemi, destrukcí ale někdy i s regenerací. Je to temný pán podsvětí, symbol skrytých procesů, které propukají nečekaně, obraz archetypu Velikého Otce. V HA symbolizuje prozatím konečnou fázi transformačního procesu, znovuzrození zapříčiněné regenerací jednotlivých hodnot, idejí a vzorů. Negativně se projevuje tehdy, když ve vývojové linii je vynechána nebo nezvládnuta fáze reformy, takže staré formy a struktury si prodlužují život do budoucnosti. Pokud je retrográdní, může naznačovat nutkání k činnostem, které směřují proti dosud panujícímu systému hodnot. Také Pluto nemá na biologické úrovni žádný význam (rakovina, kterou mu tak rádi někteří astrologové připisují, existovala i před jeho objevem), na společensko-kulturní úrovni představuje extrémismus a fanatismus, který prohlubuje osobní i politické krize a konverze. Snaží se učinit každou transformaci nezvratnou tím, že spálí mosty, po nichž by se dalo ustoupit zpět. Rozbízí všechny tradiční koncepty, vytváří primární chaos, ale hrozí i návratem k Velkému Otci, který jako gangster vzbuzuje závislost na své nelítostné autoritě. Na individuální úrovni představuje velké nadosobní principy, jedinec se díky němu dává do služeb těchto nových kosmických principů, nebo se obohatí za plutonských společenských a politických krizí. Na transpersonální úrovni Pluto ničí martické emoce a za mnohdy tragických okolností ukazuje rozvíjející se osobnosti její vpravdě osudové, esenciální poslání.

(Turnovský)

2.

Pluto je principem geniality, hodnocení, podvědomých sil a regenerace. Tentýž význam má na pláni metafysické.

Astrologicky symbolisuje intuici, touhu po moci, krise, převraty, smyslnost, násilí, skryté neprobádané síly, působící pozvolna. Při poškození znamená psychopathologii, rozvrat, perversi bytí. Je považován za vyšší oktávu Marta, působící více duševní než fyzickou silou.

(Kefer)

podzimní rovnodennost

22. nebo 23. září Slunce znovu dospěje k bodu, kde se jeho dráha protíná s rovníkem. Protože den a noc jsou opět stejně dlouhé, říkáme tomuto okamžiku podzimní rovnodennost (180° ekliptiky) a na severní polokouli začíná podzim. Slunce vstupuje do znamení Vah a míří dál na jih, aby po třiceti dnech vstoupilo do znamení Štíra. Za další měsíc pak dosáhne Slunce znamení Střelce. Váhy, Štír a Střelec jsou tedy znamení podzimní.

prakvality

Podle tradice živly vznikly ze dvou dvojic prakvalit, které jsou teplo/zima a sucho/vlhko (od toho zkratky t/z a s/v). Tyto prakvality se spojitě mění v závislosti na stupni délky ekliptiky, každé znamení obsahuje určité množství těchto prakvalit a toto je velmi zhruba vyjádřeno živly. Tak např. Beran je prakvality teplé a suché, což vyjadřuje živel oheň. Býk je prakvality suché a studené, což představuje živel zemi. Vzduch je teplý a vlhký, voda je vlhká a studená. Tradice přisuzuje každé planetě určité základní množství prakvalit a to odpovídá svým složením tomu znamení, ve kterém je planeta denním vládcem. Kupříkladu Marsu jsou přisouzeny jako základní určité stupně tepla a sucha, tedy je denním vládcem v Beranu. Každá planeta vládne ve dvou znameních, které jsou symetrické podle osy tzv. starých vládců, což je osa Lev/Vodnář. Z toho mimochodem vyplývá, že je možno chápat Lunu jako antiscii Slunce podle této osy a naopak. Jak je patrné, denní a noční znamení jsou navzájem komplementární (oheň - voda, země - vzduch), tedy i hodnota základních prakvalit planety se musí tomuto zákonu podřídít. Velikost prakvalit planety je tedy ovlivněna jednak jejím umístěním v zodiaku, jednak její polohou vůči místu na Zemi a nakonec jejím ozáření ostatními planetami. Tímto způsobem je možno postihnout v podstatě celý tradiční systém hodnocení dignity planet, bez nečností typu nespojitostí, které s sebou nesou velké skokové změny v rámci jedné obloukové vteřiny.

precese

Precese je otáčení osy symetrie vůči pevnému bodu v prostoru. Vyplývá z toho, že rotační osa Země není pevná, ale přesouvá se kruhovým a zpětným způsobem a opisuje kužel s vrcholovým úhlem cca 47°. Z toho plyne neustálé přesouvání roviny rovníku vzhledem k rovině ekliptiky. Jarní bod se přemísťuje retrográdně a jedním znaméním projde asi za 2 160 let neboli platónský měsíc.

primární horoskop

Primární horoskop je symbolickým horoskopem, který vychází z primárních direkcí. Zvolený časový okamžik tohoto odvozeného horoskopu, ve vztahu k radixu, je pomocí metody primárních direkcí převeden na obloukovou míru, o tuto hodnotu jsou všechny prvky posunuty a zpětně promítnuty na ekliptiku. Jedná se o základní symbolický horoskop, který v posunutí, díky metodě primárních direkcí, v sobě zahrnuje pohyb ve všech třech souřadných systémech současně. Jeho výpočet je velmi komplikovaný a bez použití výpočetní techniky velmi obtížně dosažitelný. Jedná se vlastně o základ, ze kterého byly odvozeny profekční symbolické horoskopy, které posunují všechny prvky podobným způsobem, ale podle velmi zjednodušených pravidel, a tedy s mnohem nižší přesností výpovědi o okamžiku dané události.

přímka apsid

Přímka Apsid je myšlená spojnice význačných bodů elipsy (například spojnice mezi Apogeem a Perigeem, Afeliem a Periheliem).

profekce

Profekce je nejznámější metodou takzvaných symbolických direkcí, kde se užívají hypotetické míry.

Profekce 12-ti letá kde dojde k posunu všech prvků horoskopu o 30° za rok

Profekce roční posun všech prvků o 360° za rok

Profekce parametrická posun všech prvků o zvolený parametr ve stupních za rok, např.

1° 1 rok

13°10'35" (průměrný pohyb Luny za den) = 1 rok

12°11'27" (rozdíl pohybu Luny a Slunce) = 1 rok

4/7° (cca 0°34'17" symbolika čísel 4 a 7) = 1 rok

2°30' (1/12 znamení zvěrokruhu - dvádašámša) = 1 rok

0°12'30" (1/12 z 1/12 znamení) = 1 rok

0°36' (360/600) = 1 rok

3°20' (1/9 znamení - navámša) = 1 rok

4°2/7 (4°17'09" saptámša - 1/7 znamení) = 1 rok

0°15' (1/4° - ukřížování jednoho stupně) = 1 rok

Profekce denní kde jsou všechny prvky posunuty o 360° za den

Profekce solární posun všech prvků o solární oblouk vypočtený v sekundárním horoskopu

Profekce lunární posun všech prvků o lunární oblouk vypočtený v terciárním horoskopu.

progrese

Popis nezadán.

proměnlivá/variabilní znamení

Proměnlivá (variabilní) znamení následují po znameních pevných a předcházejí znamení základní. Připravuje se v nich změna roční doby a jsou to znamení Blíženců, Panny, Střelce a Ryb. Symbolizují informaci, proměnlivost, potřebu být užítu.

R

recepce

Recepce nastává, když planeta stojí ve znamení planety druhé, zatímco planeta druhá stojí ve znamení planety první. Například stojí-li Slunce v Raku a Luna ve Lvu, pak dochází k recepci mezi Sluncem a Lunou. Takovéto planety jakoby spolupracovaly.

rektascenze

Rektascenze je vzdálenost hvězdy měřená od jarního bodu (0° Berana) na rovníku. Odpovídá zeměpisné délce na zeměkouli. Rektascenzi měříme od jarního bodu (VP) ve směru proti dennímu pohybu sféry (neboli proti směru hodinových ručiček otočených ciferníkem vzhůru) a je možné ji měřit ve stupních od 0° do 360°, obvykle je uváděna v hodinách od 0 do 24 hodin.

rektifikace

Rektifikace je zpřesnění okamžiku narození. Existuje spousta metod, které ji provádějí, jednou z nich je rektifikace podle životních událostí za pomoci primárních direktí. Tato metoda vychází z předpokladu, že v radixu jsou zapsány všechny klíčové události života dané osoby. Známe-li tedy data událostí, které byly pro danou osobu významné, můžeme zpětně určit okamžik narození dotyčného.

relative chart/vztažný horoskop

Relative chart (jinak také vztažný horoskop) se počítá z aritmetického průměru časů a míst zrození dvou lidí - průs. času a prostoru.

retrográdní/zpětný pohyb

Zpětný (retrográdní) pohyb planety nastává, pohybuje-li se planeta zvěrokruhem od Berana k Rybám.

rev. dvou tranzitujících planet

Revoluce dvou tranzitujících planet opakuje cyklicky úhel jakýchkoli dvou planet z našeho radixu.

revoluce

Kromě odvozených horoskopů můžeme od základního horoskopu počítat celou řadu horoskopů cyklických, neboli revolucí.

Revoluce lze počítat pochopitelně pouze pro úplné horoskopy, nikoliv pro horoskopy umělé, symbolické.

Planetární revoluce se počítají pro okamžik, kdy vybraná planeta zaujme stejnou pozici na obloze jako v nativitě (radixu).

rovnoběžky

Geometrickým místem bodu referenční plochy s konstantní zeměpisnou šířkou jsou zemské rovnoběžky. Konstantní zeměpisnou délku mají poledníky (meridiány). Poledníky a meridiány tvoří na referenční ploše zeměpisnou geografickou síť.

rovnodennost

Rovnodennost (ekvinokcium) je okamžik, kdy Slunce svým středem prochází rovinou světového rovníku na jižní polokouli (podzimní rovnodennost) nebo na severní polokouli (jarní rovnodennost).

S

Saturn

1.

SATURN je nejvzdálenější planeta naší sluneční soustavy, kterou lze spatřit pouhým okem. Je zosobněním zákonů času a prostoru, formování. Tradičně bývá spojován s omezováním, disciplínou, smutkem, těžkostmi, slabostmi, nemocemi a smrtí. Bývá zpodobňován jako stařec, nejvyšší autorita, zákondárce, tradicionalista. Je to archetyp otce a rodičovské autority. V humanistické astrologii symbolizuje princip strukturalizace, soustředěnou aktivitu, díky níž lze dojít vlastní identity a pocitu bezpečí; také ovšem kolektivní a společenské konvence a omezování. Pokud je retrográdní, bývá známkou slabé obrany před vnějším světem, někdy však naopak i vnitřní síly a vytrvalosti. Saturn představuje na všech úrovních princip kontrakce, dosažení a udržení bezpečí a stability, mnohdy za každou cenu, třeba vytěsněním nekonformity ve prospěch konformity. Na biologické úrovni je to tvar a struktura každého organického celku, jeho omezení zákony času a prostoru. Na společensko-kulturní úrovni jsou to symboly společenské autority, řád a organizační struktura, která zajišťuje bezpečnou jupiterskou prosperitu, čili legislativa, kontrolní a represivní aparát, který zákony hájí a prosazuje. Na úrovni individuální, vedle toho, co bylo uvedeno na úrovni předchozí, přebírá jako symbol společenské autority úlohu solárního otce s úkolem zabezpečit pocit jedinečnosti, vlastní identity, díky zákonům vlastního individuálního bytí. Na transpersonální úrovni představuje přechodná období izolace a dočasné askeze, která mají umožnit sebereflexi a nadhled nejen nad sebou samým, ale i nad běžným životem. V negativním aspektu se projevuje jako rigidní snaha zabezpečit tuto úroveň před těmi, kteří nejsou považováni za hodny toho, aby se na ní dostali. To se může projevit jako kastovní systém nebo dogmatická a uzavřená „duchovní“ organizace. (Turnovský)

2.

dogmatictí

sekundární horoskop

Sekundární horoskop je odvozen od analogie mezi každodenní rotací Země (Ascendent projde všemi znameními) a ročním oběhem (Slunce projde všemi znameními). Je založen na symbolickém vztahu mezi dnem života a rokem života.

semisextil a kvinkunx

1.

SEMISEXTIL ($360/12 = 30^\circ$ / konv. 330°) a jeho násobek KVINKUNX (150° / konv. 210° , orbis $\pm 2^\circ$). Tuto fázi charakterizuje dvanáctka, základní číslo všech esoterních systémů, a zvláště astrologie, která pracuje s dvanácti znameními - solárními archetypy a domy - prostory, sférami lidské životní zkušenosti. Toto číslo je spojeno s dvanácti apoštoly, dvanácti branami Nového Jeruzaléma. Divergentní kvinkunx (150°) leží na půli cesty mezi trigonem a opozicí a přináší možnost přehodnotit, ujasnit si vlastní představu o sobě samém (6.dům/Panna), konvergentní kvinkunx (210°) přináší stejnou možnost, ale pro představu, kterou máme o druhých lidech (8.dům/Štír). Polosextil je v podstatě nejužší vědomé spojení dvou funkcí symbolizovaných planetami, znameními a domy. Divergentní fáze (30°) přináší možnost tyto funkce si poprvé uvědomit. Je to počátek Jungovy individuace, rozvoje osobního vědomí. Konvergentní fáze (330°) je závěrečným stadiem jednoho individuálního cyklu, návratem do stavu univerzálního vědomí (12.dům/Ryby), po němž má s novou konjunkcí následovat další stupeň vývojové spirály. (Turnovský)

2.

Polosextil naznačuje dobrý sklon charakteru a přechodné dobro. Nutno jej vztahovati spíše jen na úmysly, nežli na jednání. Kvinkunx naznačuje první zkoušky charakteru. (Kefer)

septil

SEPTIL ($360/7 = 51^\circ 26'$ / konvergentně $308^\circ 34'$) a jeho násobky BISEPTIL ($102^\circ 51'$ / konv. $257^\circ 09'$) a TRISEPTIL ($154^\circ 17'$ / konv. $205^\circ 42'$, orbis $\pm 1,5^\circ$) - v tradiční astrologii se používá občas základní hodnota jako znamení osudu. Tato fáze je charakterizována sedmičkou, posvátným číslem všech esoterních systémů, číslem Božského plánu, kosmického evolučního procesu, symbolem viditelného vesmíru sedmi klasických planet, sedmi dnů v týdnu, sedmi kovů, sedmi sloupů Moudrosti. Spojuje všední život s potřebou transcendentna. Je to sedmý den, který je zasvěcen a vyhrazen Bohu, kabbalistům známým pod jménem Starý Dnů. V HA značí transcendentální a mnohdy iracionální prvky života, řetěz osudových zkušeností, které vedou jedince na jeho vývojové cestě. Divergentní fáze naznačuje instinktivní naslouchání volání osudu, vokaci, konvergentní fáze pak úmyslně využívá intuici a různé divinační, věšebné metody, tedy i astrologii. (Turnovský)

septilové konfigurace

2S a S a S - (vnější) osobnost žije pod tlakem osudových sil mimo chápání jedince, náhlé karmické incidenty, náhlé (osudové) zkušenosti.

3S a 2S s 2S - (vnitřní) duchovní život

3S a 2S a S - sklon k vedení velmi neobvyklého a symbolického života

sextil

1.

SEXTIL ($360/6 = 60^\circ$ / konvergentně 300° , $\text{orbis} \pm 4^\circ$) tradičně působil jako slabý trigon. Je charakterizován šestkou, principem harmonie a produktivity. Hexagram, Davidova hvězda, je v esoterismu symbolem spojení makrokosmu s mikrokosmem, světa nebeského se světem pozemským. V HA značí produktivitu a spojení technologie s etikou, tedy dokonalou vědu, harmonické spojení dvou na sobě nezávislých funkcí. Divergentní fáze odpovídá instinktivnímu rozvoji znalostí a dovedností, konvergentní záměrnému využití technologie a nových forem vědění.
(Turnovský)

2.

Sextil je rovněž velmi dobrý aspekt, avšak jeho účinek nebývá tak trvalý, jako u trigonu. Lze jej vztahovati více na dobré sklony, na osudové události, jež jsou v souladu s povahou zrozence a na pomoc v životě. Je to spíše jakési pohlazení osudu, než trvalý dar.
(Kefer)

siderická perioda

Siderická perioda je doba, která uplyne mezi dvěma konjunkcemi planety s toutéž stálicí. U Luny například konjunkce s Regulem .

signifikátor/promittor

signifikátor:

(z lat.significatio-označení, naznačení) planeta, která svou pozicí v příslušném domě horoskopu slibuje splnění naznačené události nebo věci; v direkční astrologii planeta, která svým direkčním pohybem naznačuje čas splnění události ohlášené promittorem.

promittor:

(dříve promissor, z lat. slibovatel) v direkční astrologii planeta, která svou pozicí v horoskopu věští určitou událost.

síla planet

Astrologie hodnotí sílu planet. Nejmocnější hodnota vzniká, když planeta je ve „svém“ znamení, tedy v tom, kterému vládne (je ve svém domicilu) a má tedy plně pod kontrolou vše, co se k němu vztahuje. Další vzniká, je-li v dekanátu (v třetině znamení, majícím 10°) znamení, které jí odpovídá (planeta v triplicitě), kde se planeta cítí jakoby zvaným hostem, takže může projevit své pozitivní rysy. Negativní hodnota, tedy úbytek síly, nastává, je-li „v pádu“ (tzv. casus), kde se nemusí nutně projevovat jen záporné vlastnosti planety, ale může dojít i k pokusům zlepšit podmínky, které v této oblasti panují, nebo „zničena“ (planeta v detrimentu), kdy je planeta poškozena, takže je nucena akceptovat stav, který tam panuje. Slovo „zničena“ je vlastně nesprávné, protože planeta nemůže nikdy pozbýt svého významu, ale užíváme je s ohledem na tradici.

Jinou zápornou hodnotou je planeta mimo své znamení. Nazývá se pak cizí, čili peregrinní neboli na cestách.

Proměnné hodnoty nebeských těles jsou závislé jednak na času, jednak na svém postavení v astrologických domech. Například v určitém časovém úseku je planeta v pohybu přímém, který její hodnotu zvyšuje, v jiném opět v pohybu zpětném, který její hodnotu snižuje.

šířka

Šířka je vzdálenost hvězdy od ekliptiky, měřená na oblouku vedeném oběma ekliptikálními póly a onou hvězdou. Je rovněž udávána ve stupních.

skrytý živel

Kombinace tří modalit a čtyř živlů pak blíže charakterizuje dvanáct znamení zvěrokruhu, neboli zodiaku. V každé roční době se vystřídají znamení tří různých živlů. Čtvrtý živel nechybí, jak by se na první pohled zdálo, ale je přítomen jako živel skrytý, který ostatní tři nese, nebo spojuje.

Jarní znamení spojuje skrytá voda

základní oheň - Beran

pevná země - Býk

proměnlivý vzduch - Blíženci

Letní znamení spojuje skrytý vzduch

základní voda - Rak

pevný oheň - Lev

proměnlivá země - Panna

Podzimní znamení spojuje skrytá země

základní vzduch - Váhy

pevná voda - Štír

proměnlivý oheň - Střelec

Zimní znamení spojuje skrytý oheň

základní země - Kozoroh

pevný vzduch - Vodnář

proměnlivá voda - Ryby

Těchto dvanáct kombinací modalit s vnějšími a skrytými živly pomáhá nalézt přesnou symboliku příslušného znamení. Můžeme pak mluvit o základním ohni neseném skrytou vodou, tedy o blesku, básnickém symbolu znamení Berana. Dvojakou povahu Štíra nám zjeví symbolický význam pevné vody nesené nebo spojené zemí (led - bahno).

Proměnlivá voda nesená ohněm - pára - jsou Ryby...

skupinová synastrie

Kromě synastrických horoskopů dvojic můžeme vytvářet i synastrie skupinové, které vznikají z aritmetického průměru času a míst zrození skupiny lidí.

Slunce

1.

SLUNCE je ústřední zdroj světla a životní energie, který podporuje každou individuální existenci, integruje ji a dává jí smysl. Astrologové často zapomínají, že i naše Slunce je hvězda jako každá jiná a že má své místo v naší galaxii. Tradičně bývá Slunce spojováno s vitalitou, vůlí, egem, s autoritou a vůdcovstvím. Bývá zobrazováno postavou dospělého muže nebo manžela. Je to archetyp otce, mužská energie, která se projevuje a prosazuje vůlí. V HA symbolizuje výchozí a dočasné centrum osobnosti, její poslání a zaměření. Jeho postavení ve znameních a domech určuje typ zkušenosti, která dovede jedince k jeho přirozené povaze. Představuje na biologické úrovni princip otcovství, plodný aspekt životní síly, biologického otce, typ energie, která udržuje člověka v chodu. Do určité míry ho lze ztotožnit s principem Jang. Na společensko-kulturní úrovni ho můžeme ztotožňovat s egem, s vůlí prosadit se, získat osobní identitu, uznání, moc a prestiž v rámci společenství, třeba jen díky povolání, profesi, společenskému postavení. Na úrovni individuální symbolizuje jedincovu vůli fungovat vlastním způsobem, nezávisle na společensko-kulturních představách a tradicích. Ego by se mělo stáhnout do pozadí, aby se mohl jedinec snažit uskutečnit svůj vrozený potenciál. Na transpersonální úrovni se Slunce stává jednou z hvězd galaxie, tryská jím energie Mléčné dráhy, a proto symbolizuje jedincovu možnost napojit se na transindividuální, transpersonální úroveň, na vyšší Celek, a jemu obětovat svoji vůli, fungovat jako jeho vědomý služebník. Nejprve je však nutné překonat přehnaně zaujatou angažovanost ve prospěch nižších celků, jako jsou společenství nebo národy.
(Turnovský)

2.

Zaujímavé, že slovo slnko a syn mají společný písmenkový základ, napr. Němčina-der Sohn, Die Sonne, angličtina sun, son.

solár quotidian

solár quotidian (SQ) je jednodenní horoskop vycházející z předchozí solární revoluce a počítaný pro denně opakovaný vztah mezi RAMC předch. sol. revoluce a rektascensí nativního Slunce.

solí-lunární revoluce

Solí-lunární revoluce opakují v průměru každých 29 dnů 12 hodin 44 minut 2,8 sekund úhel mezi Lunou a Sluncem z našeho radixu. Tento typ revoluce proslavil slovenský astrolog a lékař Eugen Jonáš, který ho používá jako ukazatel plodného období ženy.

souřadnicové systémy

Poloha kteréhokoliv nebeského tělesa je určena souřadnicemi a to buď v systému ekvatoreálním (rovníkovém) rektascenzí a deklinací, nebo v systému ekliptikálním délkou a šířkou, nebo v systému azimutálním (obzorníkovém) azimutem a zenitovou vzdáleností.

spoluvládci domu

Spoluvládci domu jsou vládci příslušného dekanu a „tváře“, ve kterých je hrot domu.

stupně a minuty

Zodiak je rozdělen na 360 stejných částí - stupňů. 1 stupeň = 60 min.
30 x 12 stupňů tvoří 12 znamení Zodiaku.

světový čas

Popis nezadán.

synastrie

Synastrie, to je oblast astrologie, která srovnává nativní horoskopy dvou, někdy i více lidí, nebo pro ně tvoří různé druhy vektorových, kontaktních horoskopů.

synodická perioda

Synodická perioda (Synod = setkání) je doba, která uplyne mezi dvěma stejnými fázemi planety se Sluncem. Tedy například od Novu k Novu u Luny.

T

terciární horoskop

Při výpočtu terciárního horoskopu se používá symbolický vztah mezi měsícem a rokem, či dnem a měsícem.

transformační bod

Transformační bod je aritmetický průměr ekliptikálních geocentrických (popřípadě heliocentrických) délek Urana, Neptuna a Pluta. Odvíjí se od trojkonjunkce těchto planet v roce -574 a směřuje k příští této trojkonjunkci, která nastane někdy v letech 3368/70. Data 9.V.-574, 7.VI.3368 a 1.VI.3370 jsou novoluní, nastalá v těsné konjunkci s bodem transformace.

TRANSFORMAČNÍ BOD (TB)

poloha pro 1. leden příslušného roku, pokud není uvedeno jinak

9.V.-574: 14° býk 44'

-500/I/1: 02° střelec

-400: 08° panna

-300: 20° býk

-200: 07° ryby

-100: 17° štír

0: 12° lev

100: 15° býk

200: 27° kozoroh

300: 15° štír

400: 25° rak

500: 22° beran

600: 21° kozoroh

700: 04° váhy

800: 22° rak

900: 03° beran

1000: 02° kozoroh

1100: 29° panna

1200: 10° blíženci

1300: 29° ryby

1400: 10° střelec

1500: 12° panna

1600: 06° blíženci

1700: 18° vodnář

1800 05° střelec 14'

1810: 01° kozoroh 50'

1820: 26° kozoroh 51'

1830: 20° vodnář 38'

1840: 13° ryby 53'

1850: 07° beran 25'

1860: 01° býk 58'

1870: 27° býk 50'

1880: 24° blíženci 38'

1890: 21° rak 17'

1900: 16° lev 52'

1910: 11° panna 25'

1920: 05° váhy 32'

1930: 29° váhy 53'

1940: 28° štír 05'

1950: 22° střelec 35'

1960: 21° kozoroh 45'

1970: 22° vodnář 00'
1980: 22° ryby 11'
1990: 21° beran 37'
2000: 19° býk 48'
2010: 16° blíženci 59'
2020: 13° rak 47'
2030: 11° lev 02'
2040: 09° panna 03'
2050: 07° váhy 17'
2060: 04° štír 38'
2070: 00° střelec 30'
2080: 25° střelec 01'
2090: 18° kozoroh 47'
2100: 12° vodnář 29'
2200: 26° váhy
7.VI.3368 14° blíženci 15'
1.VI.3370 18° blíženci 40'

transolár quotidian

transolár quotidien (TSQ) vychází z předchozí transolární revoluce a je počítán pro denně opakovaný vztah mezi RAMC předch. transol. revoluce a rektascensí Slunce předch. transolární revoluce.

transrevoluce

Všechny revoluce můžeme počítat nejen pro výchozí polohu, ale můžeme též tento údaj pozměnit o nahromaděnou precesi, tj. zacházet s nativním, nebo výchozím horoskopem jako by byl složen ze stálic. Tuto techniku, která je standartně užívána Pavlem Turnovským a jeho žáky, nazýváme transrevoluce a jednotlivé revoluce pak TranSolár, TransLunár, DemiTranSolár, KvartiTransLunár, TranSolárQuotidian apod.

tranzit Slunce

Tranzit Slunce ukazuje, jak rozdělujeme energii a jak se chceme prosadit ve společnosti.

Na biologické úrovni - rozlévání energie podle působení biosféry

Na společensko-kulturní úrovni - projevuje se společensky akceptovatelná (nebo ne) bytost. Změny tlaků/tranzitů ukazují na změny ve státě, v národě, ve společnosti, také ovlivňují nejen osobu a individualitu, ale i fyzické tělo a jeho funkce.

Na individuální úrovni - nativita je mandalou s individuálním centrem/vědomím, se svobodnou vůlí. Tlaky/tranzity mohou symbolizovat období více nebo méně nakloněná k osobnímu rozvoji. Je třeba uvážít, co prospívá, co ne.

Na transpersonální úrovni - část tranzitů strhává pozornost osoby na cestě různými „pokusy“:

Uran - touha po stále nových duchovních zvláštnostech (nestálost)

Neptun - přivádí obdivovatele (jedinec jako divotvorce)

Pluto - nabízí zneužití poznání

tranzity

Nejpoužívanější předpovědní metodou je tranzit, přechod planet v jejich věčném koloběhu přes radixu. Radix je v podstatě „momentka“ stavu nebe v okamžiku a místě zrození. Tranzit pak ukazuje, jak se během doby situace radixu změnila. V průběhu života budou postupné a soustavné změny na nebi někdy v souladu, někdy v nesouladu s tím, co bylo vyjádřeno v radixu, což bývá naznačeno vzájemnými aspekty tranzitu a radixu.

Každá planeta, každý klíčový bod radixu (MC, Ascendent, atd.) je „receptor“ a označuje oblast života, kterou bude tranzit ovlivňovat. Planeta, která s ním aspekt tvoří, je „tranzitor“ a určuje styl vlivu, klimatu vytvořeného tranzitem.

Úlohu „tranzitorů“ mohou hrát zpravidla všechny planety, ale sledují se většinou jen pomalé planety: například Uran někdy zůstává rok i více na témže místě, s odchylkou jeden či dva stupně, vzhledem ke své retrograditě a k pomalosti svého pohybu, kdežto Slunce nebo Merkur tam zůstanou jen jeden den a Měsíc jen několik hodin, což nestačí k vyvinutí nějakého vlivu. Tranzity možnosti naznačují, měly by být potvrzeny dalšími druhy odvozených horoskopů.

trigon

Popis nezadán.

trinus/trigon

1.

TRINUS ($360/3 = 120^\circ$, orbis $\pm 8^\circ$) byl tradičně velmi dobrým, harmonickým aspektem. Je charakterizován trojkou, triádou, Božskou trojicí, duchovní evolucí, vystoupením ducha z hmoty. Je to princip rovnováhy a syntézy, která následuje po tezi a antitezi. V HA značí harmonické splnutí energií, překonání rozporů díky chápání, rozšiřování jedincova vědomí i jeho obzorů. Divergentní fáze (120°) odpovídá expanzi konkrétního myšlení a praktických znalostí, konvergentní fáze (240°) růstu a zjemňování abstraktního myšlení a univerzálního chápání.
(Turnovský)

2.

Trigon je nejlepší harmonický aspekt. Účinek jeho je trvalý, ukazuje na náhodné dobro a štěstí, na soulad, na dobré složky povahy a v čem zrozenec dosáhne nejsnadněji úspěchu.
(Kefer)

triplicita

Ve zvěrokruhu vystřídají čtyři živly: oheň, voda, vzduch, země. To je dělení podle triplicit.

tropická perioda

Tropická perioda je doba mezi dvěma průchody dané planety jarním bodem.

tropický zodiak

Pokud je začátek zvěrokruhu v jarním bodu (VP), jde o tropický zodiak, který většinou používají západní astrologové.

Trutina Hermetis

Tato rektifikační metoda vychází z logického předpokladu, že mezi okamžikem početí a narozením je příčinný vztah. Zjednodušeně se dá říct, že ascendent narození odpovídá pozici Luny při početí, pozice Luny narození odpovídá ascendentu početí.

Přesná pravidla výpočtu Hermovy váhy, jak se také Trutina Hermetis někdy nazývá, jsou komplikovanější, program je respektuje v celé dochované šíři. Zjednodušeně řečeno Trutina hermetis je založena na příčinném vztahu mezi okamžikem početí, nazývaném EPOCHA a okamžikem zrození. Tvrdí, že poloha Luny při narození odpovídá ascendentu / descendentu početí, ascendent / descendent zrození odpovídá poloze Luny při početí a opačně. V nativitě se dále rozlišuje Lunu přibývajících a ubývajících.

U

úhelná planeta

Planeta je úhelná, stojí-li v základních domech horoskopu: 1., 4., 7. a 10.

undecil

UNDECIL ($360/11 = 32^\circ 44'$ / konv. $327^\circ 16'$), jedna jedenáctina kruhu a její násobky BIUNDECIL ($65^\circ 27'$ / konv. $294^\circ 32'$), TRIUNDECIL ($98^\circ 11'$ / konv. $261^\circ 49'$), KVARTIUNDECIL ($130^\circ 54'$ / konv. $229^\circ 05'$) a KVINUNDECIL ($163^\circ 38'$ / konv. $196^\circ 21'$, orbis $\pm 0,5^\circ$) nejsou tradiční astrologii vůbec známy. Zaokrouhlen na stupeň dává číslo 33, počet let, po nichž se podle G. Meyrinka v pražském židovském městě zjevuje golem. Jedenáctka je dle tarotu číslem síly. Z toho vyplývá, že jako přechodná fáze mezi polosextilem a decilem může být undecil považován za symbol síly, která zaostřuje či rozšiřuje individuální i kolektivní vědomí. Kromě toho přímo odsekává orbisy ostatních aspektů.

(Turnovský)

Uran

1.

URAN jako první moderní planeta, objevená roku 1781, zahajuje transformační fázi cyklu. V intencích tradiční astrologie je spojován s náhlými, nečekanými změnami, s revolucemi, vynálezy a neklidem a proto je považován za planetu škůdcovskou. Je to vynálezce, revolucionář, který boří staré omšelé „pravdy“ a tradice. Zosobňuje archetyp Velikého Bratra, Veliké Sestry. V HA symbolizuje proces změny a transformace, snahu překonat saturnská omezení a konvence a pustit se do zkoumání nových oblastí lidského vědomí. Pokud je retrográdní, vede k reformě nevědomí nebo pouze k vnitřnímu neklidu. Na biologické úrovni nelze jeho projevy identifikovat, na společensko-kulturní úrovni představuje revoluční zvraty, které zpochybňují společensky uznané hodnoty nebo boří velké obrazy, ikony společenského života. Na individuální úrovni představuje jedincovu potenciální genialitu, to znamená schopnost ovlivnit a transformovat společenství, v němž člověk žije, novou revoluční, inspirovanou a inspirující myšlenkou. Na úrovni transpersonální boří neustále nové a nové samolibé obrazy, které si ego, představované Saturnem, samo o sobě vytváří.

(Turnovský)

2.

Uran je principem revoluce, převratu a změny k novému. Metafysicky je prostorem. Astrologicky symbolizuje vůli, výbušnou energii, vše náhlé a neočekávané, ať již v síle tvůrčí či ničící, výstřednost, odpor k tomu, co bylo a jest, touhu po nových drahách, vynálezy. Dle ozáření působí v těchto věcech příznivě nebo nepříznivě. Je považován za vyšší oktavu Merkura.

(Kefer)

V

Venuše

1.

VENUŠE je v pořadí druhá planeta od Slunce a naše nejbližší sousedka. Z geocentrického hlediska se od Slunce nevzdaluje o víc než 47°. Je to dostředivá síla zkušenosti (Eva), která nutí jedince, aby dosáhl sjednocení s jeho svébytným Já (Self, Adam) a se svébytnými já ostatních lidí. Tradičně bývá spojována s harmonií, uměním, krásou, láskou, schopností vzbuzovat pozornost ostatních lidí a udržovat s nimi vztah. Venuše je archetypem ženy, bývá zobrazována jako mladá žena, zosobnění lásky a krásy. V HA symbolizuje všechny snahy zkoumat a obohacovat své vlastní nitro a nitro druhých, estetiku, schopnost správného oceňování a stanovení vlastního systému hodnot a ideálů, vyjadřování vnitřní zkušenosti. Jsou to všechny formy aktivity, které jsou zaměřeny dovnitř. Jejím význam závisí na tom zda je Večernicí, nebo Jitřenkou. Pokud je retrogradní, může naznačovat emocionální chlad, nespokojenost, samotářství a tendence k asketickému způsobu života. Venuše představuje na biologické úrovni ženský princip a sílu, která působí ve všech semenech, tedy i ve varlatech a vaječnících. Po spojení s Marsem se Venuše má skrze Merkura (plod) stát Lunou (matkou). Na společensko-kulturní úrovni představuje smysl pro hodnoty - ať už etické, estetické či materiální - který magneticky spojuje společenství dohromady. Na individuální úrovni odpovídá přehodnocování a individualizaci tradičních a společensko-kulturních hodnot, etických a estetických zákonů, individuálnímu hodnotovému systému. Na transpersonální úrovni dává jedinečnou podobu duchovním ideálům nebo archetypům. Jejich forma může zůstat zachována, avšak obsah

2.

Venuše je prazdrojem krásy a lásky, vtiskuje do světa všechny vlastnosti, jimiž bytosti milují a obdivují život. Metafyzicky symbolisuje podstatu a estetický řád. Astrologicky symbolisuje veselí, radost, družnost, ženské mládí, se vším jeho svůdností a nebezpečím, milostný vzruch. V horoskopu značí půvab života, milenku, krásu, estetické zájmy, umění. (Kefer)

vertex/antivertex

Vertex bývá považován za nejméně osobní bod horoskopu, nacházíme ho umístěn plus minus dva domy od Descendentu a označuje lidi, kteří vstupují do našeho života zcela náhodně. V opozici na Vertex leží Antivertex, tedy plus minus dva domy od Ascendentu. Naznačuje nejméně uvědomělé vlastnosti a hnutí mysli. Osa Vertex - Antivertex udává směr Západ - Východ.

vládce dne

Dny v týdnu jsou přiřazeny jednotlivým planetám. Seřadíme-li je od nejpomalejší k nejrychlejší do kruhu, vytvoří sedmicípou hvězdu vládců dnů. Tedy v neděli vládne Slunce, v pondělí Luna, v úterý Mars, ve středu Merkur, ve čtvrtek Jupiter, v pátek Venuše a v sobotu Saturn. První planetární hodina dne je podřízena vládci dne a dál jdou podle rychlosti za sebou, jak je zobrazeno v kruhu. Tak jak určuje chaldejská tradice a jak se v některých jazycích v názvech dnů dochovalo dodnes. Sunday, Sonnentag, Saturday atd.

vládci

Vládce znamení, v němž se nachází hrot nějakého domu, se nazývá vládce domu. Vládce znamení, v němž se nachází Ascendent, je vládce horoskopu, nebo zrození.

vodní znamení

Vodní znamení Rak, Štír a Ryby symbolizují emoce, sensitivnost, pružnost a přizpůsobivost, příliš zdůrazněná možnou citovou nestálost a přecitlivělost k okolí, prázdná naopak citový chlad a nedostatek empatie.

vzdušná znamení

Vzdušná znamení Váhy, Vodnář a Blíženci symbolizují intelekt a sdílnost, mezilidské vztahy vůbec, příliš obsazená naznačují přehnaný intelektualismus, jsou-li prázdná, mohou nastat problémy s myšlením nebo vyjadřováním.

W

White moon - Bílá Luna (Selené)

lunární perigeum - přízemí (bod lunární dráhy nejbližší k zemi).

Narozdíl od Černé Luny, ke se mezi lunárním apogeem a Zemí nachází ještě druhé ohnisko dráhy Luny, tady je přímá souvislost mezi archetypem Luny a Zemí.

Z

základní/kardinální znamení

Základní znamení (kardinální) jsou ta, která mají počátek v kardinálních bodech, tedy o rovnodennostech a slunovratech. Jsou to znamení Berana, Raka, Vah a Kozoroha a symbolizují energii, iniciativu, činnost a aktivitu, a odstředivost.

zatmění

Zatmění (eclipse) je zastínění jednoho nebeského tělesa druhým - v a. uvažujeme hlavně zatmění Slunce nebo Luny (tento jev je možný, protože při pohledu ze země mají solární a lunární kotouč přibližně stejnou velikost).

K zatměním dochází, když novoluní připadá v orbisu 180 zodiakální šířky na jednu nebo druhou stranu od severního uzlu nebo jižního uzlu. Tak leží každý uzel uprostřed zodiakálního úseku o rozsahu 360 - uvnitř něj může dojít k zatmění. Protože Slunci trvá asi 37 dní, než těmito úseky projde, zatímco Luna potřebuje od jednoho novoluní do dalšího 29,5 dne, vyplývá z toho, že k zatmění Slunce musí docházet každý rok na každém uzlu, přičemž maximální počet zatmění za rok je 5, což se stává přibližně každá tři století. Naposledy to bylo v roce 1935. Existuje tedy jen málo úplných zatmění; většina z nich je částečných a některá jsou prstencovitá - to když okraj slunečního kotouče svítí jako prstenec světla kolem tmavého středu.

Domy h., ve kterých dojde k zatmění, jsou tímto akcentovány. Tento akcent může být ohromující, ale většinou to znamená, že člověk může být více nebo méně dramatickým způsobem zahrnut do událostí, které zasáhnou jeho geografickou oblast nebo společenství, ke kterému patří. Existuje mnoho případů, kdy jedinec nebyl takovými událostmi vůbec zasažen, zvláště když se necítí být spojen s vyšším celkem.

zatmění Měsíce

Zatmění Měsíce

Základním předpokladem pro jeho vznik je, aby se Slunce, Země i Měsíc nacházely na jedné spojnici. Tehdy se Měsíc vnoří do kuželovitého stínu Země a my pozemšťané pozorujeme, jak se náš soused ztrácí z oblohy. Na první pohledby mělo k zatměním Měsíce docházet při každém úplňku, ale ve skutečnosti je situace trochu složitější. Oběžná rovina našeho souputníka je totiž vůči oběžné rovině naší planety kolem Slunce skloněna asi o úhel $5,2^\circ$ apomalu se stáčí (o 19° ročně), a proto se musí Měsíc dostat do bodu (říkáme mu uzel), ve kterém se obě dráhy protínají. Dostane-li se Měsíc pouze do polostínu (polostínové zatmění), nevšimneme si prakticky ničeho. Abychom spatřili stopy prvního našedivělého ztemnění levého okraje, musíme si počkat, až se jeho měsíční kotouč vnoří alespoň do $1/2$ svého průměru. Po té, co se Měsíc zcela vnoří do plného stínu (úplné zatmění), uvidíme ve většině případů cihlově až krvavě zabarvený kotouč zlověstně zdobící noční oblohu.

Zatmění Měsíce se stejně jako zatmění Slunce opakují v periodě 18 roků a 10 dní (saros). Měsíc zemským stínem postupuje vždy poněkud severněji. V začátku cyklu tedy v jižní části stínu nastává nejprve řada částečných zatmění, následuje řada úplných zatmění a na konci cyklu nastávají opět zatmění částečná. Úplný stín Země vytváří sbíhavý kužel, jehož vrchol senachází průměrně ve vzdálenosti asi 1 383 000 km. Ve střední vzdálenosti Měsíce od Země má tedy zemský stín průměr 9 200 km, což je zhruba třikrát více, než průměr Měsíce. Působením naší atmosféry je ale tento geometrický stín poněkud pozměněn. Zemský stín je navíc zploštělý a to nejen zploštěním Země, ale i různou výškou troposféry v polárních a rovníkových oblastech.

zatmění Slunce

Zatmění Slunce

Měsíc je sice čtyřístakrát menší než Slunce, současně je k nám ale čtyřístakrát blíže.

Proto mají obě vesmírná tělesa při pohledu ze Země prakticky stejnou úhlovou velikost: kolem půl stupně. Pohodlně je tudíž zakryjete malíčkem na natažené ruce.

Na své věčné pouti oblohou Měsíc ale většinou Slunce mine - buď ho při pohledu z naší planety nadleze nebo podleze. Tu a tam se mu však Slunce přeci jenom podaří zakrýt. Pokud se za neprůhledný měsíční disk schová pouze část Slunce hovoříme o takzvaném částečném zatmění, pokud se za Měsíc ukryje celý oslnivý disk, jedná se o zatmění úplné.

Bohužel, úplné zatmění Slunce je patrné pouze z velmi omezené části naší planety -- v pásu širokém nanejvýš tři sta kilometrů a dlouhém až dvacet tisíc kilometrů. Měsíční stín přitom celou tuto trasu urazí zanedbávaně málo hodin. Proto je také z konkrétního místa zemského povrchu úplné zatmění pozorovatelné pouze jedenkrát za několik set roků. Třeba z České republiky uvidíme podobný úkaz až v říjnu 2135 (pokud ovšem v té době bude něco jako Česká republika vůbec existovat). Na druhou stranu se však stačí přesunout o několik stovek kilometrů jinam a úplné zatmění spatříte i několikrát během svého života. Nejbližší šance se pro nás nabízí 29. března roku 2006, kdy plný měsíční stín přeběhne například přes Turecko, Kypr, Libyi nebo Niger.

Skvělou sestavu trojice vesmírných těles - Země, Měsíce, Slunce a jedinečnost celého úkazu podtrhuje ještě jeden fakt: Z povrchu žádného jiného těles a sluneční soustavy tak krásné zatmění Slunce nikdy nespatříte. Ani jedna planeta totiž nedisponuje podobně úhlově velikým tělesem jako je Měsíc. A navíc! Vzdálenost Země a Měsíce kolísá v rozmezí 356 až 407 tisíc kilometrů: Náš vesmírný soused proto může mít také o něco menší úhlový průměr než Slunce. To jinými slovy znamená, že i když se Měsíc ocitne mezi Zemí a Sluncem, celý sluneční disk zakrýt nedokáže: vykukovat bude velmi úzké mezikruží. Takovému představení se říká prstencové zatmění Slunce.

Země

Země je třetí planeta v pořadí od Slunce. Země obíhá kolem Slunce za 365 5h 48min 46s (tropický rok) po dráze s obvodem 936 mil. km. Slunci nejbližší bod této dráhy, perihelium/přísluní, je od Slunce vzdálen 147,1 km (...no to není moc daleko ??!!) a Země ho dosahuje 3. ledna. Bod nejvíce vzdálený od Slunce je afelium/odsluní a Země jím prochází 4. července. Země se také otáčí kolem vlastní osy/rotace za 23 h 56 min 4 s. Díky kombinaci obou pohybů vrcholí stř. Slunce/časová rovnice vždy po 24 hodinách/1 sluneční den přesně nad jihem. Zemská osa je skloněna o úhel 66 st. 3 min. vzhledem k rovině zemské dráhy/rovině ekliptiky, proto se mění délka slunečního svitu a úhel dopadu slunečních paprsků během roku/příčina ročních dob. V cyklu 40 000 let se mění sklon zemské osy od 65 st. 2 min. do 68 st. 05min. a v jiném cyklu také poloha přísluní; z těchto a mnoha dalších důvodů nastávají dlouhodobé klimatické změny. V důsledku setrvačné odstředivé síly vzniklé rotací je Země zploštělá. Vzdálenost od pólu ke středu Země je 6356,752 km, tedy menší (...no z toho jsem teda srna!!!!!!) než vzdálenost od rovníku ke středu Země/rovníkový poloměr je 6378,137 km. Na Zemi je zavedena souřadnicová soustava/geografické souřadnice, zemská šířka, délka. Horoskopy jsou počítány pro místo na Zemi, odtud geocentrický systém.

zeměpisná délka a šířka

Zeměpisnou šířku měříme severně a jižně od rovníku, který tvoří nultou rovnoběžku . Usnesením 18. plenárního zasedání Mezinárodní astronomické unie (IAU) z roku 1982 je nyní zeměpisná délka na východ od Greenwiche kladná, na západ záporná. Zeměpisná šířka je pro všechny body severní polokoule kladná, pro všechny body jižní polokoule záporná. Toto usnesení respektuje i náš program. Zeměpisnou délku místa měříme poledníky, kterých je 360, počínaje od poledníku Greenwichského, který byl dohodou určen za základ, a podle něho počítáme pak zeměpisnou délku východní a západní.

zemská znamení

Zemská znamení Kozoroh, Býk a Panna symbolizují praktičnost, stálost, opatrnost, příliš zdůrazněné mohou vést k lenosti, pomalosti, netečnosti a nedostatku představitivosti, prázdná pak mívají sklon k nedbalosti, nespolehlivosti a nepraktičnosti.

zenit

Zenit neboli nadhlavník je průsečík svislé přímky vedené místem pozorovatele a středem Země s nebeskou sférou.

zenitová vzdálenost

Zenitová vzdálenost z je úhel mezi zenitem a hvězdou. Tuto vzdálenost měříme ve stupních od 0° do 90° pro hvězdy nad obzorem, od 90° do 180° pod obzorem. Pro výšku hvězdy nad obzorem h platí vztah $h = 90^\circ - z$. Výška hvězdy nad obzorem se určuje tak, že se od 90° odečte zenitová vzdálenost.

Azimut a zenitová vzdálenost se mění každým okamžikem, protože závisí na zeměpisných souřadnicích místa, které je díky rotaci Země neustále v pohybu - proto se v tabulkách neuvádějí.

zimní slunovrat

21. nebo 22. prosince dosáhne Slunce své nejjižnější polohy, na mapách světa označované jako obratník Kozoroha (270° ekliptiky). Na severní polokouli je den nejkratší a noc nejdelší, nadchází zimní slunovrat, začátek zimy a znamení Kozoroha. Slunce se obrací k severu a po třiceti dnech vstoupí do znamení Vodnáře. Za další měsíc pak vstoupí Slunce do posledního znamení, znamení Ryb, aby o prvním jarním dnu opět celý cyklus začal Beranem. Kozoroh, Vodnář a Ryby jsou tedy znamení zimní.

živly

OHNIVÁ ZNAMENÍ: Tato znamení pracují se třemi aspekty základní aktivní síly, uvolněné na počátku všech cyklokosmických procesů - to jest síly, schopné indukovat strukturované série transformací. Indická okultní tradice hovoří o třech ohních: ohni elektrickém, solárním a ohni vznikajícím třením. Což odpovídá znamením Berana, Lva a Střelce.

VODNÍ ZNAMENÍ: Pracují s aktivní silou, potřebnou k udržení, podpoře a integraci prostřednictvím stabilizace základních životních rytmů všeho, co se objevilo jako organizovaný systém aktivity. „Vodní“ síla je schopnost cítit a reagovat jako organický celek.

VZDUŠNÁ ZNAMENÍ: Živel Vzduchu je o všech pronikavých a stimulujících prostředcích komunikace. Spojuje oddělené jedince dohromady ve společné aktivitě. Vzduch je v plicích a buňkách i toho největšího izolacionisty a rasisty, a nevyhnutelně ho spojuje, ať si toho je vědom nebo ne, s těmi, které zavrhuje nebo jejichž existenci odmítá být jen uznat. Jen pár dnů trvá, než vítr roznese stejný vzduch kolem celé země - jakoby se vysmíval našim národnostním bojům a separatismu. Všichni ho vdechujeme a vydechujeme do něj zplodiny našich těl. Ve formě kyslíku koluje v útrobach všech lidských bytostí, a bez něj by nebylo života. Je to dynamická síla - archetypálně, rovnodennostní Živel, Váhy - ale na rozdíl od Ohně netransformuje. Namísto toho dává lidským jedincům nový duchovně-společenský rozměr. V mnoha jazycích slova, která původně znamenala „vzduch“ nebo „dech“, pozbyla svého prvotního jediného významu a nahradila jej významem duch (pneuma, atma)

ZEMSKÁ ZNAMENÍ: Díky atomové fyzice víme, že hmota v pevném skupenství ve skutečnosti není masou těžkých materiálů, ale většinou prázdným prostorem, v němž obrovskou rychlostí víří atomy a jejich složky, odděleny vzdálenostmi v poměru k jejich neuvěřitelně malé velikosti enormními. Mocné síly drží tyto vířící atomární a subatomární částice pohromadě, v určitých organizovaných modelech. Silná pouta mezi miliardami elektrických částic předkládají našim smyslům pocit pevnosti. Na další úrovni se z pevnosti stává soudržnost, základ, na němž jsou vystavěny trvalé společensko-politické a kulturní instituce.

Fyzikové hovoří o „vazebné síle“ uvnitř atomu, nebo o gravitaci. Psycholog, má-li dostatečně pronikavý vhled, by mohl vidět podobné síly, působící na úrovni psyché a vedoucí k formování ega - stabilizátoru toho, čemu říkáme „charakter“. Jsou ega masivní, odolná vůči rozbíjení a disintegraci; jiná zase jen velmi volně spojují různé popudy a vědomé zájmy psyché a mysli, čímž umožňují rozbití osobnosti nebo ovládnutí elementárně-astrálními silami.

Dane Rudhyar/Astrologická mandala

zodiak siderický

V siderickém (hvězdném) zodiaku, neboli zodiaku souhvězdí, je 0° Berana vzdálen o 45° od délky hvězdy Aldebaran (15° Býka) v ekvinokciu (v rovnodennosti) roku 221 n.l. Tropický a siderický zodiak se kryly o podzimní rovnodennosti roku 221 n.l. Tento zvěrokruh slouží indickým astrologům a je v podstatě založen na rozložení hvězd s poněkud libovolnými hranicemi, dělicími je na souhvězdí.

zvěrokruh

1.

Zvěrokruh - Zodiak (tropický) běžný v euroamerické astrologii má počátek v jarním bodu (bod jarní rovnodennosti VP), což je průsečík ekliptiky a rovníku. Jarní bod je totožný s počátkem tropického znamení Berana.

2.

Zvěrokruh je jiné označení pro Zodiak.